Ἔτος ΙΖ' Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Μαΐου 1909 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Ἀριθ. 794

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐν Ἑλλάδι ..... Δρ. 8
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ..... Φρ. Χρ. 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται:
Πρὸς τὸν κ. *Γεώργιον Κ. Γάγαρην*
Συντάκτην «Φωνῆς τῆς Ἠπείρου»
Ἀθήνας

Τὰ ἀπὸ μηνὸς περίπου ραγδαίως ἐκτυλισσόμενα ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ σοβαρώτατα γεγονότα, τείνουσιν ὅλα ὅπως ἀποδείξωσι τὴν ὀρθότητα τῆς κρίσεως, ἣν ἡ «Φωνὴ τῆς Ἠπείρου» ἐξήνεγκεν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου, ὅτε τὸ πρῶτον οἱ Νεότουρκοι ὕψωσαν τὴν σημαίαν τοῦ Συντάγματος· ὅτι δηλαδὴ ἡ Τουρκία δὲν δύναται νὰ κυβερνηθῇ διὰ συνταγματικοῦ πολιτεύματος καὶ ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ἀπόπειρα ἐφαρμογῆς τοιούτου ἤθελε φέρῃ ἀνωμαλίας μεγίστας, ἡ δὲ εἰλικρινής του ἐφαρμογὴ τὴν διάλυσιν τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Δὲν εὑρισκόμεθα ἀκόμη οὔτε εἰς τὸν ἔνατον μῆνα ἀπὸ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Συντάγματος, καὶ ἐπῆλθον γεγονότα ἐπενεγκόντα ἰσχυροτάτους κλονισμοὺς εἰς τὴν γείτονα ἐπικράτειαν. Τὸν πρῶτον κλονισμὸν ἐπήνεγκεν ἡ ἄκρως σωβινιστικὴ καὶ παντουρκιστικὴ πολιτικὴ τῶν ἐθνοκρατικῶν Νεοτούρκων, ἥτις φοβίσασα πάσας τὰς μὴ τουρκικὰς φυλὰς τῆς Αὐτοκρατορίας, τὰς ἐξήγειρεν εἰς ἀντίδρασιν κατὰ τῶν Νεοτούρκων. Τῆς ἀντιδράσεως ταύτης συνεπίκουρος ἐπῆλθε καὶ ὁ φανατισμὸς τῶν ἀφωσιωμένων εἰς τὸ Σερὶ καὶ εἰς τὸ πρῶην καθεστὼς Παλαιοτούρκων, ἐχόντων ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς Χοντζάδες καὶ τοὺς Οὐλεμάδες. Τῆς τοιαύτης ἀντιδράσεως ἠθέλησε νὰ ἐπωφεληθῇ ἡ περὶ τὸν Ἀβδοὺλ Χαμὶτ κλίκα τοῦ Γιλδίζ· ἀλλὰ διέπραξε τὸ ἀσυγχώρητον σφάλμα νὰ σπεύσῃ ὑπὲρ τὸ δέον καὶ νὰ διοργανώσῃ τὴν ἀντεπανάστασιν πρόωρως καὶ μετὰ πολλῆς ἀδεξιότητος καὶ ἐπιπολαιότητος· ἐνῷ δέ, ἐὰν ἄφηνε τὰ πράγματα εἰς τὸν φυσικὸν ροῦν των, ἡ ἀντιδραστικὴ ἀντεπανάστασις μετὰ παρέλευσιν τριῶν τὸ πολὺ μηνῶν θὰ ἐξερρηγνύετο τρομερὰ καὶ θὰ ἐσάρωνεν οἰκτρῶς τοὺς ἤδη ἀρχίσαντας νὰ καταπίπτωσι παρὰ τῇ κοινῇ γνώμῃ Νεοτούρκους, διὰ τοῦ τόσον προώρου ὅσον καὶ ἐπιπολαίου κινήματος τῆς 31ης Μαρτίου τὸ Γιλδὶζ ἔσωσε τοὺς Νεοτούρκους, οἵτινες, ἔχοντες ἔτι ὑπὲρ ἑαυτῶν τὰ εὐρωπαϊκὰ στρατιωτικὰ σώματα, ἔσχον τὴν ἀνέλπιστον δι' αὐτούς εὐκαιρίαν ν' ἀγωνισθῶσι καὶ ἐκ δευτέρου ὑπὲρ τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν ἐλευθεριῶν δῆθεν, ἐνῷ πράγματι ἠγωνίζοντο ὑπὲρ μόνων τῶν κεφαλῶν των, αἵτινες διέτρεχον τὸν ἔσχατον κίνδυνον ἐὰν τὸ Γιλδὶζ ἀνέκτα τὴν διαφυγοῦσαν αὐτὸ ἐξουσίαν. Δεύτερος λοιπὸν μέγας κλονισμὸς ἦτο ἡ κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκστρατεία τοῦ συνταγματικοῦ στρατοῦ καὶ ὁ ἀπειληθεὶς ἐμφύλιος πόλεμος, ὅστις δὲν ἔλαβεν ὅσας ἠδύνατο νὰ λάβῃ διαστάσεις, ἕνεκα τῆς ταχύτητος μεθ' ἧς ὁ ὑπὸ τὸν Σεφκὲτ πασσᾶν στρατὸς ἐνήργησεν. Ἀλλ' ἀφοῦ οἱ Νεότουρκοι ὑπερίσχυσαν καὶ ἐγένοντο κύριοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διέπραξαν καὶ αὐτοὶ ἐν μέγα σφάλμα, ὅπερ τείνει νὰ τοῖς ἀποβῇ ὀλέθριον. Ἐξεθρόνισαν τὸν Σουλτάνον Ἀβδοὺλ Χαμὶτ καὶ ἀνεβίβασαν ἀντ' αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον τὸν ἀδελφόν του Μεχμὲτ Ρεσσάτ. Οὕτω δέ, ἐνῷ διατηροῦντες τὸν Ἀβδοὺλ Χαμὶτ ἐπὶ τοῦ θρόνου θὰ εἶχον ἕνα Σουλτάνον ψοφοδεῆ, πεφοβισμένον καὶ ὑποχείριόν των ἐν πᾶσι, ἐφ' ἑτέρου δὲ συγχρόνως καὶ ἀφωπλισμένους τοὺς ὀπαδοὺς καὶ ὑποστηρικτάς του οἵτινες οὔτε ὀλίγοι οὔτε ἀνίσχυροι εἶνε, ἐξεθρόνισαν καὶ ἐφυλάκισαν μὲν τοῦτον ἐν Θεσσαλονίκῃ, ὅπου δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ ἐξαγνισθῇ ἐν τῇ γνώμῃ τοῦ φανατικοῦ ὄχλου θεωροῦντος αὐτὸν ὡς μάρτυρα τῆς πίστεως ἔθεσαν δὲ ἐπὶ τοῦ θρόνου ἡγεμόνα μὴ ἔχοντα εἰς βάρος του τὰ ἁμαρτήματα τριάκοντα καὶ τριετοῦς βασιλείας, ἑπομένως μὴ φοβούμενον αὐτοὺς ὅσον ὁ Χαμὶτ τοὺς ἐφοβεῖτο, καὶ δυνάμενον νὰ ἐπωφεληθῇ πολὺ καλλίτερον ἢ ὁ προκάτοχός του τῶν ἀντινεοτουρκικῶν τάσεων τοῦ πλείστου μέρους τῶν λαῶν τῆς Αὐτοκρατορίας ὅπως ἐπιτυχῶς ἀντιδράσῃ κατὰ τῶν Νεοτούρκων. Καὶ τοῦτο ἤδη ἤρξατο πράττων ὁ Μεχμὲτ, ὅστις ὡς φαίνεται ἐκ τῶν πρώτων του βημάτων, οὔτε θάρρους στερεῖται οὔτε νοημοσύνης. Οὕτω δέ, τὴν ἐπιοῦσαν τῆς ἐκθρονίσεως τοῦ Χαμὶτ, οἱ Νεότουρκοι εὑρίσκονται διαφωνοῦντες, καὶ πρὸς τὸν νέον Σουλτάνον, καὶ πρὸς τὸ μεῖζον μέρος τοῦ ἐκθρονίσαντος τὸν Χαμὶτ στρατοῦ, καὶ πρὸς ἑαυτοὺς ἔτι.

Ἐνῷ δὲ ταῦτα συμβαίνουσιν ἐν τῷ κέντρῳ, ὁ ἀφηνιάσας φανατιτμὸς τῶν παλαιοτούρκων ἐν ἐν Ἀσιατικῇ Τουρκίᾳ προβαίνει εἰς σφαγὰς Χριστιανῶν ἐν φρικαλέᾳ κλίμακι, συμπράττοντος καὶ τοῦ στρατοῦ, οἱ Ἀλβανοὶ καὶ οἱ Κοῦρδοι ταράσσονται καὶ ἀπειλοῦσιν ἐπαναστάσεις, καὶ ἐν γένει, ὁλόκληρον τὸ ἔδαφος τῆς Αὐτοκρατορίας σαλεύεται καὶ νέα μεγάλα γεγονότα ἀπειλοῦνται.

Ὁ σάλος εἰς τὸν ὁποῖον εἰσήγαγε τὴν Τουρτικὴν Ἐπικράτειαν ἡ μεταβολὴ τοῦ Ἰουλίου τοῦ παρελθόντος ἔτους οὐ μόνον δὲν ἐκόπασεν, ἀλλὰ τοὐναντίον βαίνει αὐξανόμενος, καὶ δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι εὑρίσκεται ἀκόμη ἐν τῇ ἀρχῇ του. Τὸ ἀπ' αἰώνων ὑφιστάμενον καὶ συγκρατοῦν ἐν τεχνητῇ ἑνότητι τὸ μωσαϊκὸν τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἀπολυταρχικὸν καθεστώς, τὸ περιβεβλημένον καὶ τὴν θεοκρατιτὴν ἱερότητα, κατέπεσε καὶ συνετρίβη, ἀδύνατον δὲ εἶνε νὰ παλινορθωθῇ αὖθις καὶ ν' ἀποκατασταθῇ τοῦ λοιποῦ εἰς ἀκέραιον. Ἀλλ' ἐπίσης εἶνε ἀδύνατον νὰ δημιουργηθῇ ἐκ τοῦ προχείρου καὶ νὰ στερεωθῇ νέον πολίτευμα δυνάμενον νὰ συγκρατῇ τὴν τεχνητὴν τῆς Τουρκίας ἑνότητα εἰς τὸ μέλλον. Οὕτω δέ, ἐνῷ ἐπὶ τῆς ἀπολυταρχίας ὑπῆρχε μία κυβέρνησις, κακὴ μέν, ἀλλ' ἰσχυρὰ καὶ δυναμένη νὰ συγκρατῇ τὴν ὑλικὴν τάξιν, σήμερον δὲν ὑπάρχει παρὰ χάος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συγκρούονται ἀχαλίνωτα παντοῖα ἀντίθετα συμφέροντα. Ἐνώπιον τοιούτου θεάματος, τίς δύναται νὰ εἶνε αἰσιόδοξος, καὶ τίς δύναται νὰ μὴ φοβῆται ὅτι τὸ μέλλον ἐπιφυλάσσει ἀνωμαλίας ἔτι μεγαλειτέρας;

ΤΑ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Ἡ περίζωσις τῆς σπάθης.— Πῶς ἐτεκταίνοντο σφαγαὶ ἐν Κων)πόλει. — Οἱ πρεσβευταὶ ἀμέτοχοι ὅτε τὰ Ἄδανα ἔπλεον εἰς τὸ αἷμα. Αἱ ἀντιζηλίαι τῶν Δυνάμεων.

Ἡ ἀπὸ τόσων ἡμερῶν παρασκευαζομένη ἐπίσημος τελετὴ τῆς ὑπὸ τοῦ νέου Σουλτάνου περιζώσεως τῆς σπάθης ἐγένετο τὴν Δευτέραν. Ὁ Σουλτάνος Μεχμὲτ 5ος ἐπιβιβασθεὶς θαλαμηγοῦ καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν Αὐτοκρατορικῶν πριγκήπων ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὰ Ἀνάκτορα τοῦ Δολμᾶ Μπαξὲ καὶ ἔφθασε τὴν μεσημβρίαν ἀκριβῶς εἰς τὸ θρησκευτικὸν τέμενος τοῦ Ἐγιούπ, ὅπου ἔγινεν ἡ περίζωσις τῆς σπάθης ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τούτῳ ἀφιχθέντος ἐξ Ἰκονίου Τσελεπῆ. Τὸ πλῆθος συνωστίζετο πέριξ τοῦ τεμένους καὶ ἡ στρατιωτικὴ παράταξις ἦτο μεγαλοπρεπεστάτη. Μετὰ τὴν ἐντὸς τοῦ τεμένους τελετὴν τῆς περιζώσεως τῆς σπάθης κατηρτίσθη θριαμβευτικὴ πομπή, τῆς ὁποίας προηγεῖτο ἐν τεθωρακισμένον στρατιωτικὸν αὐτοκίνητον τοῦ στρατιωτικοῦ σώματος τῆς Θεσσαλονίκης καὶ κατόπιν ἤρχοντο κατὰ τάξιν τὸ ἱππικόν, οἱ βαθμοῦχοι καὶ οἱ πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν διαφόρων ἐθνοτήτων ἐφ' ἁμαξῶν. Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης συνωδεύετο ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Νικομηδείας. Εἶτα ἤρχοντο οἱ ἀνώτεροι οὐλεμάδες, ἀντιπροσωπεία ἐκ βουλευτῶν, οἱ γερουσιασταί, οἱ ὑπουργοί, οἱ πρόεδροι τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ὁ Σεϊχουλισλάμης, ὁ Μέγας Βεζύρης Χιλμὶ πασσᾶς, ὁ στρατάρχης Σεφκὲτ πασσᾶς καὶ ὁ Ἐνβὲρ βέης ἡγούμενος ἱππέων. Ὁ Σουλτάνος Μεχμὲτ ἐπιβαίνων ἁμάξης καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Νιαζῆ πασσᾶ παρήλασε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔξω τῶν τειχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὰ εἰθισμένα διὰ τῆς Πύλης τοῦ Ἀδριανοῦ ἀπὸ τῆς ὁποίας κατὰ τὴν παράδοσιν εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ ὁ προπάτωρ του Μωάμεθ ὁ Β' ὁ κατακτητὴς τῆς πρωτευούσης τοῦ Βυζαντίου. Κατόπιν κατηυθύνθη πάλιν εἰς τὸ τέμενος τοῦ πορθητοῦ καὶ προσηυχήθη. Ἐκεῖθεν μετέβη εἰς τὰ Ἀνάκτορα τοῦ Τὸπ-Καποῦ ὅπου ἐγένετο νέα τελετή. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μετὰ ταῦτα ὑποδοχὴν ὁ Σουλτάνος περιεποιήθη ἰδιαιτέρως τὸν Πατριάρχην Ἰωακείμ. Οἱ πρεσβευταὶ τῶν ξένων Δυνάμεων παρέστησαν πάντες σταθέντες ἔξωθεν τῆς πύλης Ἀδριανοῦ. Μετὰ τὸ τέλος τῆς τελετῆς ὁ Σουλτάνος Μεχμὲτ 5ος ἐπιβιβασθεὶς ἐκ νέου τῆς θαλαμηγοῦ του ἐπανῆλθεν εἰς τὰ Ἀνάκτορα τοῦ Δολμᾶ Μπαξέ.

Ἐκ τῶν ὑστέρων ἀποδεικνύεται ἐπὶ τῇ βάσει ἐγγράφων ἀναμφιρήστου αὐθεντικότητος ὅτι τὴν ἡμέραν τῆς εἰς Κων)πολιν εἰσβολῆς τοῦ Ρουμελιωτικοῦ στρατοῦ, δηλαδὴ τὴν 11ην Ἀπριλίου ὁ Τουρκικὸς ὄχλος θὰ προέβαινεν εἰς σφαγὰς κατὰ τῶν χριστιανῶν! Τὴν ἀπόφασιν ταύτην μαθὼν ὁ Σεφκὲτ πασσᾶς ἐπέσπευσε κατὰ 24 ὥρας τὴν εἰσέλασίν του καὶ προέλαβε τὴν συμφοράν. Ἐὰν δὲν ἤρχετο αἱ σφαγαὶ θὰ ἤρχιζαν καὶ ὁ Βόσπορος καὶ ὁ Κεράτειος κόλπος θὰ ἐβάφοντο μὲ αἷμα ἀθώων Χριστιανῶν Τοιαύτην μαύρην καὶ καταδικαστικὴν σελίδα διὰ τὸ Τουρκικὸν Κράτος προέλαβον αἱ γενναῖαι φάλαγγες τῆς Μακεδονικῆς στρατιᾶς. Οὕτω καταφαίνεται μὲ κάποιαν πρωτοτυπίαν ὀλίγον θλιβερὰν ὅτι τὴν ζωὴν τῶν χριστιανῶν δὲν ἔσωσαν τὰ Δρουάουτ τῆς Ἀγγλίας ἢ τὰ Ρωσσικὰ πολεμικὰ τοῦ Εὐξείνου ἀλλ' οἱ ἄνδρες τοῦ Σεφκὲτ πασσᾶ. Ἀποφάσεις περὶ σφαγῶν εἶχον ληφθεῖ ὡρισμέναι. Καὶ ἐν τούτοις οἱ πρεσβευταὶ τῶν Μ. Δυνάμεων οὐδ' ἐτόλμων νὰ συνέλθωσιν εἰς κοινὴν ἐπίσημον διάσκεψιν. Μία ἐφημερίς, ἡ ὁποία ἐδημοσίευσε τότε, ὅτι διάσκεψις τῶν πρεσβευτῶν ἐγένετο παρὰ τῷ βαρόνῳ Μαρσάλ, πρότασει τοῦ διπλωματικοῦ σώματος πρὸς λῆψιν μέτρων τινῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν προστασίαν τῶν ὑπηκόων των, ἡ ἐφημερὶς αὕτη λέγει ἐχαρακτηρίσθη φαντασιόπληκτος! Δὲν ἤθελε τὸ διπλωματικὸν σῶμα νὰ φανῇ ἐπεμβαῖνον εἰς πράγματα τῆς Τουρκίας καθ' ἣν ὥραν οἱ Χοτζάδες τοῦ Φατὶχ προέτρεπον τοὺς πιστοὺς εἰς σφαγὰς καὶ τὰ Ἄδανα ἔπλεον μέσα εἰς τὸ αἷμα. Θὰ ἐσφάζοντο λοιπὸν οἱ χριστιανοὶ τὴν

11ην Ἀπριλίου χωρὶς νὰ εἶχε ληφθῆ οὐδεμία ἀπόφασις περὶ τῶν ληπτέων μέτρων ὑπὸ τῶν πρεσβευτῶν. Ἡ ἀπόφασις αὕτη θὰ ἐξελαμβάνετο...μετὰ τὰς σφαγὰς τοσούτῳ μᾶλλον ὅσον αἱ πρεσβεῖαι ἐφυλάσσοντο ὑπὸ τῶν ἀγημάτων τῶν οἰκείων φυλακίδων. Τί τοὺς ἔμελλε διὰ τὴν ζωὴν πέντε—δέκα χιλιάδων ἀσήμων θνητῶν!

Ὅλα αὐτὰ μαρτυροῦσιν, ὅτι αἱ παρὰ τὸν Βόσπορον ἀντιζηλίαι τῶν Δυνάμεων δὲν ὑποχωροῦσι πρὸ τοῦ ἐλαχίστου ἐξανθρωπιστικοῦ αἰσθήματος. Καὶ δι' αὐτὸ ὅλαι αἱ εἰρηνικαὶ ἐνέργειαί των παραλύουν καὶ ἡ δρᾶσίς των ἀποβαίνει πάντοτε τραγελαφική. Ἄλλως τε αἱ μὲν θέλουν τὸν θρίαμβον τοῦ Νεοτουρκισμοῦ, αἱ δὲ δὲν βλέπουν μὲ καλὸ μάτι τὸν θρίαμβον αὐτῶν· εἶνε προφανέστατον, ὅτι ἡ κατίσχυσις τοῦ Νεοτουρκισμοῦ ἐξετόπισε τὴν Παγγερμανικὴν ἐπιρροὴν ἐν ᾧ ἐνίσχυσε τὴν Ἀγγλικήν. Καὶ τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἐξηγεῖ τὴν τελευταίαν στάσιν τῆς Γερμανικῆς διπλωματίας ἡ ὁποία μὲ βαθεῖαν ἀνακούφισιν θὰ ἔβλεπε ἢ τὴν ἐδραίωσιν τῆς Σουλτανικῆς ἐξουσίας τοῦ Χαμὶτ ἢ τὴν γενικὴν ἐπέμβασιν ἐν Κων)πόλει. Ἡ Γερμανία καὶ ἡ Αὐστρία εἰργάσθησαν ἐν τοῖς παρασκηνίοις ὅπως ἐπιτευχθῇ ἡ ἐπέμβασις αὕτη τῶν Δυνάμεων ἐν Κων)πόλει, τὴν ὁποίαν ὅμως ἐντόνως ἀπέκρουσεν ἡ Ἰταλικὴ διπλωματία συμφωνοῦσα πληρέστατα ἐν τῇ παρὰ τὸν Βόσπορον πολιτείᾳ της μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας. Αἱ δύο αὗται δυνάμεις χωροῦσαι σφιγκτὰ εἰς τὴν ἐξέλιξιν ὅλων τῶν Ἀνατολικῶν ζητημάτων συμφέρον ἔχουσι νὰ παγιωθῶσιν οἱ συνταγματικοὶ θεσμοὶ ἐν τῇ Ὀθωμ. Αὐτοκρατορίᾳ καὶ νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ τάξις, ἵνα ὅλοι οἱ λαοὶ ἀναπνεύσωσιν. Ἄγγλοι καὶ Γάλλοι φρονοῦν, ὅτι μία συνταγματικὴ Τουρκία καὶ τὰ ἴδια αὐτῶν σημερινὰ συμφέροντα θὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον θὰ δυνηθῇ αὕτη ν' ἀποτελέσῃ προπύργιον μέγα κατὰ τοῦ Σλαυϊκοῦ ὄγκου καὶ τοῦ παγγερμανισμοῦ. Διὰ τοῦτο αἱ Δυνάμεις κατὰ τὴν τελευταίαν θύελλαν ἀντὶ νὰ παρακολουθοῦσι τὴν ὀθωμανικὴν κρίσιν ἢ μᾶλλον τὴν τρομερὰν Τουρκικὴν θύελλαν παρηκολούθουν δυσπίστως αὐτὰ τὰ ἴδια κινήματά των. Ἡ Ρωσσικὴ πρεσβεία ἐκυκλοφόρει εἰδήσεις, αἱ ὁποῖαι συνέφερον εἰς αὐτὴν· ἡ Γερμανικὴ ἄλλως ἐξυπηρετοῦσα τοὺς σκοποὺς καὶ ἡ Ἀγγλία πολὺ διαφόρως χάριν ἐπίσης τῶν ἰδίων αὐτῆς σκοπῶν.

Εἶνε ἄξιον δὲ ἰδιαιτέρας ὅλως μνείας ὅτι κάθε δύναμις ἔχει τοὺς ὁπαδοὺς μεταξὺ τῶν ἐπιλέκτων Ὀθωμανῶν. Ἡ Γερμανία ἔχει τοὺς ἰδικούς της, ἡ Ἀγγλία τοὺς ἰδικούς της, ἡ Ρωσσία τοὺς ἰδικούς της. Διὰ τοῦτο παρατηρεῖ τις μίαν τρομερὰν σύγχυσιν, ἥτις ἐπικρατεῖ μεταξὺ τῶν μεμορφωμένων Τούρκων ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς Αὐτοκρατορίας. Μαρτύριον πανεύγλωττον τῶν ἰσχυροτάτων ὁ τύπος. Ἐξ ἐφημερίδες τουρκικαὶ σημαίνουσαι. Καὶ αἱ ἐξ ἔχουσι τὴν ἰδιαιτέραν πολιτικήν των. Κάθε μία καὶ μία σημαία. Οὐδεμία κάμνει ἐθνικὴν πολιτικήν. Ἡ σημερινὴ Τουρκία ὁμοιάζει πρὸς τὴν Ἑλλάδα τοῦ 1840! Ἔχει τοὺς Ἀγγλοφίλους, τοὺς Ρωσσοφίλους, τοὺς Γερμανοφίλους, τοὺς Γαλλοφίλους! Καὶ πάει λέοντας.

Ὁ

Ἕνεκα δὲ τῶν τελευταίων φημῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκυκλοφόρησαν εἰς τὸ Πέραν, ὅτι αἱ δυνάμεις δὲν δύνανται νὰ ἀνεχθῶσι πλέον τὴν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ αἱματοχυσίαν καὶ ὅτι ἔλαβον ὁριστικὰς ἀποφάσεις περὶ ἀμέσου καὶ ἐντόνου ἐνεργείας ὁ ἀρχιστράτηγος Σεφκὲτ πασσὰς ἐπεσκέφθη τοὺς πρέσβεις τῶν Μ. Δυνάμεων καὶ ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Μικρῶν Κρατῶν μόνον τὸν κ. Γρυπάρην. Τὴν ἐπίσκεψίν του ἤρχισεν ἀπὸ τὸν πρεσβευτὴν τῆς Ἀγγλίας κ. Λόουθερ, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἔμεινεν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν.

Ἐπίσης ἐπὶ πολὺ παρέμεινεν παρὰ τῷ Γάλλῳ πρέσβει κ. Κωνσταν καὶ τῷ Ἕλληνι ἀντιπροσώπῳ κ. Γρυπάρῃ. Ὁ Σεφκὲτ πασσὰς ἀνεκοίνωσεν εἰς τοὺς πρέσβεις ὅτι ἐλήφθησαν ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα ὅπως παγιωθῇ ἡ τάξις καθ' ὅλην τὴν Αὐτοκρατορίαν ἰδίᾳ ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ὅτι ἐν ἀνάγκῃ θὰ σχηματισθῇ σῶμα ἐκστρατείας, ὅτι ἡ Κων)πολις ἐκαθαρίστηκεν καὶ ὁ στρατιωτικὸς νόμος θὰ διαρκέσῃ ἔτι ἐπὶ πολύ. Ἐν γένει ὁ Σεφκὲτ πασσὰς ἐφάνη λίαν αἰσιόδοξος καίτοι ἀναμολογεῖ τὰς δυσχερείας, τὰς ὁποίας ἀπαντᾷ ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῆς ἀποστολῆς του. Ὁ Σεφκὲτ πασσὰς προσέθηκεν ὅτι οἱ πρωταίτιοι τῶν σφαγῶν ἐν Ἀδάνοις θὰ θανατωθῶσι καὶ ὅτι ὁ στρατὸς δρᾷ ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους καὶ οὐχὶ εἰσηγήσει οἱουδήποτε σωματείου.

ΕΞ ΗΠΕΙΡΟΥ

Ἡ ἀσφάλεια ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Δελβίνου, Ἀργυροκάστρου κτλ.—Κλοπαί.—Κουρβελέσηδες κλέπται.—Ἡ ἐπίθεσις ἐν Δροβιάνῃ καὶ ὁ πληγωμὸς τριῶν.—Ἐξαγρίωσις Κουρβελέσηδων.—Συμφωνία μεταξὺ τῶν χριστιανῶν καὶ βέηδων.

Δελβίνον, 14 Ἀπριλίου 1909.

Τῇ 1 Ἀπριλίου κλέπται μετέβησαν εἰς Πυντικάτες καὶ κατεδιώχθησαν πάραυτα. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐκλάπησαν εἰς τὴν Πε;σὰν δύο μουλάρια Σωτηριώτικα. Τῇ 3 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἔκλεψαν εἰς Κρανιὰν τὸ ἄλογον τοῦ Λώλη Βασίλη. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐκλάπη τὸ ζῷον τοῦ Κώνστα Θωμᾶ ἀπὸ Ἀρδάσοβαν. Τῇ 5 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀφήρεσαν ἀπὸ Λίβιναν ἐν βόϊδι τοῦ Κωτσελένη καὶ ἐν βόϊδι τοῦ Κῆτσο-παπᾶ. Τὰ βόϊδα ταῦτα κατά τινας μαρτυρίας ἐπέρασαν τὸ γιοφύρι τοῦ Βιλιαχόβου. Ὕποπτοι εἰσὶ διὰ τὰ κλαπέντα ταῦτα αἱ δύο στᾶναι, αἵτινες παραμένουσι εἰς τὴν Λίβιναν τοῦ Μπένη Μερσίνη ἀπὸ Προγονάτι εἰς τὸ Λαγοῦμι τοῦ Χαλὴτ Ἀλῆ ἀπὸ τὸ Γκοὶεμι, ὡς καὶ εἰς τὴν Ἀβαρίτσαν τοῦ Σινὰν Ἀγιάζη, ὅστις τυγχάνει σκουτέρης τῆς Μονῆς Ρεβενίων· εἰς αὐτὴν τὴν στάνη, παραμένουσι τρεῖς-τέσσαρες ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι βγαίνουν εἰς τοὺς δρόμους καὶ ἐνοχλοῦν τὸν κόσμον. Τῇ 8ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐκλάπησαν εἰς τοῦ Κρᾶ μουλάριά τινα Σωπικιώτικα καὶ Βλάχικα. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐκατέβηκεν ἐνταῦθα ὁ Ἀλαΐ πασσὰς ἀπὸ Ἰωάννινα. Τῇ 9ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς οἱ φύλακες (μπεξῆδες) τοῦ Κακοδικίου συνέλαβον τὴν νύκτα ἕνα λιάμπην μὲ ἓν μουλάρι, ὅστις ἠρνήθη νὰ μαρτυρήσῃ τοὺς συντρόφους του, ἀλλὰ τὸ σκυλὶ τῶν μπεξήδων διὰ τοῦ γαυγίσματός του ἠῦρε καὶ ἑτέρους δύο λιάμπηδες μὲ δύο μουλάρια, οἱ ὁποῖοι ἔφυγαν ἅμα συνελήφθη ὁ πρῶτος. Τότε οἱ φύλακες Κακοδικίου ἔπηραν τὰ τρία μουλάρια καὶ τὸν κλέπτην καβάλα καὶ τὰ κατέβασαν εἰς τὸ Δέλβινον ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀφίχθησαν εἰς Δέλβινον 60 στρατιῶται διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν Ἀγίων 40, ὡς καὶ ὁ Ἀλαΐ πασσὰς δι' αὐτὸ ἑκατέβη νὰ ἀσφαλίσῃ τοὺς Ἁγίους 40 ἀλλὰ καὶ νὰ δέσῃ 63 πρόσωπα κακοποιὰ ἀπὸ Δέλβινον καὶ ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν. Τῇ 10ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς 5 κακοῦργοι ὡπλισμένοι εἶχον πιάσει τὸν δρόμον τοῦ Γράψι καὶ ἐκαιροφύλαττον νὰ ξεγυμνώσωσι τοὺς ἐπιβάτας οἵτινες ἐγύριζον ἀπὸ Ἁγίους 40, ἀλλὰ ἰδὼν αὐτοὺς κάποιο Γραψιώτικο παιδὶ ἔδωσεν εἴδησιν εἰς τὸ ταμπόρι κι' εἰς τὸ χωριὸ κι' ἐβγῆκαν 80 ἄνθρωποι πρὸς καταδίωξιν τῶν κακούργων τοὺς ὁποίους ἐπυροβόλησαν καὶ κατεδίωξαν ἕως τὸ Ἀτλίτικον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ φύλακες τῆς Μουζίνας συνέλαβον τὴν νύκτα ἕνα Λιάμπην κλέπτην μὲ ἓν μουλάρι καὶ τὴν ἐπιοῦσαν τὸν κατέβασαν εἰς τὸ παζάρι Δελβίνου καβάλα εἰς τὸ μουλάρι. Τοῦ εἶχαν κρεμάσῃ ὅμως καὶ ἓν κουδοῦνι εἰς τὸν λαιμὸν καὶ τὸν ἐσεργιάνιζαν εἰς τὸ παζάρι. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐτρύπησαν τὸν μῦλον τῆς Δροβιανης (εἶνε τρίτη φορὰ ὅπου κλέπτεται)·—ἀφήρεσαν πᾶν ὅτι εὗρον καὶ αὐτὰς ἀκόμη τὰς ὄρνιθας. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀφίκετο ἐν Δελβίνῳ στρατὸς ἐξ Ἰωαννίνων 200 περίπου. Τῇ 11ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς δύο κλέπται μὲ μίαν φοράδα διήρχοντο τὸ σύνορον Δροβιάνης πρὸς τοὺς Κρύγκους, οἵτινες ἰδόντες τοὺς φύλακας ἄφησαν τὴν φοράδα καὶ τὰ σακούλια των καὶ ἔφυγον, τὴν ἑπομένην οἱ Δροβιανῖται ἔστειλαν τὴν φοράδα εἰς τὸ Δικαστήριον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐξ γυναῖκες καὶ δύο ἄνδρες μεταβαίνοντες εἰς τὰ χωριὰ πρὸς ἀγορὰν καλαμποκίου προσεβλήθησαν εἰς τὴν θέσιν «Στουρὸς» ἀπὸ λησταὶς οἵτινες ἀφήρεσαν πᾶν ὅτι εἶχον καὶ εἰς τὰς φωνὰς τῶν γυναικῶν οἱ κατὰ σύμπτωσιν μεταβαίνοντες εἰς Ἀβαρίτσαν πρὸς ἐξαγωγὴν τῆς πέτρας τοῦ μύλου Βασίλειος Τσούπρης μετὰ τινος ἄλλου Τσούπρη. ὀλίγον ὄπισθεν τῶν γυναικῶν εὑρισκόμενοι ἀντιληφθέντες καὶ ἔνοπλοι ὄντες προσέτρεξαν εἰς βοήθειαν τῶν γυναικῶν καὶ οἱ λησταὶ ἀμέσως ἀφῆσαντες τὰς γυναῖκας ἐπυροβόλησαν κατὰ τῶν Τσουπραίων. Ἡ μάχη μεταξὺ λῃστῶν καὶ Τσουπραίων διήρκεσεν ἐπὶ ἡμίσειαν σχεδὸν ὥραν. Ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ὁ τραυματισμὸς τριῶν λῃστῶν, ἐξ ὧν τοὺς μὲν δύο βαρέως τραυματισθέντας παρέλαβε τὴν ἑπομένην ἡ ἐξουσία ἀπὸ τὸ χάνι τῆς Ἀβαρίτσης, ὁ δὲ ἕτερος ἐλαφρὰ τραυματισθεὶς ἐδραπέτευσε μετὰ τῶν ἄλλων. Τὴν ἰδίαν ὥραν συνελθόντες οἱ Λιάμπιδες ἐπὶ τόπου περὶ τοὺς 50 περίπου ὠρκίσθησαν ἐκδίκησιν αἵματος κατὰ τῶν Δροβιανιτῶν. Τὴν ἑπομένην λαβὼν γνῶσιν ὁ Ἀλαϊπασᾶς ὅστις εὑρίσκετο εἰς τὸ Δέλβινον . ἔστειλεν ἀμέσως ἀπόσπασμα στρατοῦ ἐπιτοπίου ὑπὸ τὸν ἐκ Μπρσίου Ἰμπραὴμ ἐφένδην, (τὸν ὁποῖον ἂν ἐνθυμῶνται οἱ ἀναγνῶσται εἶχε κάμῃ ἐξοριαν ὁ Ὀσμὰν Φεβζῆ πασᾶς, βαλὼν Ἰωαννίνων συνεπείᾳ δεκάτης καὶ ἄλλων τοῦ 1901—1902), ὅστις κατόπιν τῶν ἐν Ἀβαρίτσῃ ἀνακρίσεων μετέβη καὶ εἰς Δροβιανὴν καὶ ἀνέκρινε τὰς ζεγυμνωθείσας γυναῖκας.

Εἶτα ἐξήτει δι' ἀπειλῶν νὰ παραδοθῶσιν οἱ Τσουπραῖοι ὡς νὰ ἦσαν κακοῦργοι· καὶ οὗτοι δὲν παρεδόθησαν. Βλέποντες οἱ Δροβιανῖται καὶ μάλιστα οἱ διέποντες τὰ κοινὰ τὴν μεγάλην ἐπιμονὴν τοῦ Ἰμπραὴμ ἐφένδη, ὅστις ἐρωβέριζε τοὺς κατοίκους, ὅτι θὰ κάψῃ τὰ σπίτια κλπ. ἐσηκώθηκαν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις καὶ ἦλθον ἐδῶ εἰς τὸ Δέλβινον νὰ κλάψουν τὰ γάλια καὶ τὰ παράπονά των εἰς τὸν Ἀλαΐ πασᾶν. Ὁ Ἰβρὴμ ἐφένδης βλέπων τοὺς Δροβιανίτας, ὅτι ἐκίνησαν ὅλοι διὰ τὸ Δέλβινον ἠναγκάσθη καὶ αὐτὸς νὰ φύγῃ πάραυτα, ἀλλ' ἐὰν δὲν ἐπενεμβαινεν ὁ ἐπὶ τούτῳ δίκαιος καὶ συνετὸς ἀνακριτὴς Τζεμὴλ ἐφένδης Ἀργυροκαστρίτης θὰ διέπραττε πάντα ὅσα ἔλεγε. Προχθὲς ὅμως ὅπου ἐφονεύθη εἰς Καλυβιώτης οὗτινος τὸ ὄνομα ἀγνοῶ, δὲν ἔγειναν τόσαι ἐνέργειαι, ἂν καὶ ὁ δράστης περιφέρεται ἀφόβως τὰ χωριὰ τοῦ Βούρκου.

Χθὲς ἦλθον ἐδῶ εἰς Δέλβινον καὶ τινες πρόκριτοι Δροβιάνης, οἱ ὁποῖοι ἐδήλωσαν εἰς τὸν Ἀλαΐ πασᾶν, ὅτι ἅπασαι αἱ εὔποροι οἰκογένειαι θὰ ἐκπατρισθῶσι, διότι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ζήσωσιν εἰς Δρόβιχνην τοῦ λοιποῦ· οἱ μύλοι ἀμφότεροι ἐκλείσθησαν, διότι ἐκτὸς τῶν μυλωνάδων φοβοῦνται καὶ οἱ κάτοικοι νὰ πηγαίνωσι δύο ὥρας σχεδὸν μακρὰν ν' ἀλέσωσιν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ νταμπόρι εἰς θέσιν «Στουρὸς» εἶνε εἰσέτι κλειστόν, διότι καὶ ἕνας ντομπορτζῆς τίθεται εἰς κείρι καὶ αὐτὸς μένει εἰς Ἀβαρίτσαν. Τὸ ντομπόρι τοῦτο δέον ν' ἀνοίξῃ καὶ νὰ δυναμωθῇ μὲ ἑπτὰ τουλάχιστον.

Προχθὲς εἰς τὰς 9 τρέχ. ἐδῶ εἰς τὸ Δέλβινον ἔγεινε συνεδρίασις ἐξ Ὀθωμανῶν καὶ Χριστιανῶν καὶ ἀμφότερα τὰ μέρη ἔμειναν σύμφωνα νὰ φυλάξωσιν εἰς τὸν Καζᾶν τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν διὰ τοῦ παραπόδας ὑπογραφέντος ἐξ Ὀθωμανῶν καὶ Χριστιανῶν πρακτικοῦ ἐγγράφου, οὗτινος τὸ περιεχόμενον εἶνε τὸ ἑξῆς:

α') Ἕκαστον χωρίον τοῦ Καζᾶ ὑποχρεοῦται νὰ διορίσῃ ἕνα ἢ δύο μπεξῆδες καὶ νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς γνωστοὺς εἰς τὸ Κλοὺβ καὶ εἰς τὸν Σύλλογον· θὰ διορίσῃ δὲ καὶ ἕνα μπεξῆν ὁ Σύλλογος, ἕνα τὸ Κλοὺβ καὶ ἕνα οἱ Ἅγιοι 40 διὰ τὰς ὁδοὺς ὡς θέλει κανονισθῆ.

β') Οἱ μπεξῆδες ὑποχρεοῦνται νὰ φυλάττωσιν ἀγρύπνως καὶ ὅταν συλλάβουν κλέπτην τινὰ ὑποχρεοῦνται νὰ ὁδηγήσωσιν αὐτὸν καὶ τὰ κλοπιμαῖα ἐνταῦθα καὶ ἐν περιπτώσει δὲ ἐνόπλου ἀντιστάσεως τὸν κλέπτην ἢ κακοποιὸν στοιχεῖον ὁποιουδήποτε ἐναντίον τῶν μπεξήδων, οἱ μπεξῆδες θὰ πράξωσι τὸ καθῆκόν των, ἂν δὲ ἤθελε φονευθῇ κατὰ τὴν ὁμολογίαν ὁ κλέπτης, οἱ συγγενεῖς του δὲν ἔχουν δίκαιωμα νὰ ζητήσωσι τὴν ἐκδίκησιν τοῦ φονευθέντος.

γ') Θὰ εἰδοποιηθοῦν οἱ Καζάδες τῆς Χειμάρας καὶ Κουρβελεσίου νὰ προσχωρήσωσιν εἰς τὴν παροῦσαν συμφωνίαν νὰ ἀπόσχωσι τῶν κλοπῶν καὶ ἄλλων κακῶν πράξεων, ἂν δὲ ἀρνηθοῦν, πάντες ἡμεῖς ὑποσχόμεθα νὰ μὴ ἐνοικιάσωμεν τὸ λειβάδια οἱ μπέηδες καὶ οὔτε εἰς ὑπηρεσίαν νὰ τοὺς δεχθῶμεν. δ') Πρὸς ἐπιβολὴν ποινῆς εἰς τοὺς κλέπτας διορίζεται δεκαμελὴς ἐπιτροπὴ ἥτις θὰ καγονίζῃ τὰς ποινάς. ε') Οἱ κλεπταπόδοχοι θὰ τιμωρῶνται αὐστηρῶς παρὰ τῆς εἰρημένης δεκαμελοῦς ἐπιτροπῆς. ς') Οἱ διορίζόμενοι μπεξῆδες θὰ εἶνε ἄνθρωποι ἀπολύτως τίμιοι πάσης ἐμπιστοσύνης καὶ οὐδέποτε καταδικασθέντες. ζ') Οἱ ἐπίτροποι θὰ διορισθῶσιν ἀνὰ 5 Ὀθωμανοὶ καὶ ἀνὰ 5 Χριστιανοί.

Τὰ διαδραματιζόμενα ἐν Ἠπείρῳ ἐκ μέρους λῃστριῶν συμμοριῶν ἢ ἄλλων κακοποιῶν στοιχείων καὶ ἡ ἀντιταχθεῖσα ἐκ μέρους τῶν κατοίκων μικρὰ ἄμυνα ἀπέδειξαν ὅτι ἐφ' ὅσον οἱ χριστιανοὶ κάτοικοι τῆς Ἠπείρου διετέλουν ὑπὸ τὸ ἀπολυταρχικὸν σύστημα καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ προμηθευθῶσιν οὔτε ἐν ὅπλον πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ζωῆς καὶ περιουσίας των, οἱ σύνοικοι τουρκαλβανοί, τσάμηδες, λιάπηδες κλπ. ἐπεχείρουν ἀνενοχλήτως ἐκδρομὰς εἰς τὰ διάφορα παρακείμενα χωρία, ἐλήστευον τοὺς ἀόπλους κατοίκους, ἀπεγύμνουν ἀνυπερασπίστους γυναῖκας καὶ ἔσφαζον ἀθῶα παιδία παίζοντα ἢ μελετῶντα ἐν τοῖς σχολείοις. Ἀφ' ἧς ὅμως ἡμέρας διὰ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ συντάγματος, τῆς ἐλευθερίας καὶ ἰσότητος ἔλαβε καὶ ὁ πρώην ταπεινὸς καὶ δειλὸς Ἕλλην Ἠπειρώτης τὸ θάρρος καὶ τὴν ἐλευθερίαν νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ζωὴν καὶ περιουσίαν ἀξιοθαύμαστα γεγονότα διεδραματίσθησαν. Ἐν πρώτοις ἀπεδείχθη ὅτι ὁ δειλὸς Ἠπειρώτης, μόλις ἐπετράπη αὐτῷ νὰ φέρῃ ἐπὶ τῶν ὤμων του ὅπλον εἶνε ἀνδρειότερος τοῦ τουρκαλβανοῦ, θερραλεώτερος καὶ ἔχει ὑπερηφάνειαν καὶ γενναιότερα αἰσθήματα καὶ ὅτι οὐδέποτε δολοφονεῖ ἀνάνδρως καὶ ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς ὡς ὁ τουρκαλβανός. Δεύτερον διεψεύσθη ἡ ἐδρῶσα ἀλβανικὴ ἀνδρεία καὶ τὰ ἄλλα καμώματα τὰ ὁποῖα ἐνεποίουν φόβον καὶ τρόμον εἰς τοὺς χριστιανοὺς ἐφ' ὅσον οἱ ἀγάδες μόνοι εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ περιφέρωνται ἔνοπλοι καὶ νὰ κτυποῦν τὴν φουστανέλλα μὲ τὸ γόνυ εἰς τὰς ὁδοὺς Δελβίνου, Φιλιατῶν, Μαργαριτίου, Ἰωαννίνων· οἱ «παινεμένοι Ἀρβανιτάδες» τρανῶς ἐμαρτυρήθη ὅτι ἦσαν παινεμένοι καὶ ξακουσμένοι διότι ὁ ραγιᾶς μὴ φέρων οὔτε σουγιὰ ἐσφάζετο καὶ ἐξεμηδενίζετο ὑπ' αὐτῶν ἀνυπερασπίστος. Τὰ παιψέματα τὰ ἔρριψε τὸ σύνταγμα. Τὸ πρῶτον δίδαγμα ἐδόθη ἀπὸ τοὺς κατοίκους Δελβίνου καὶ Πλησιβίτσης, οἵτινες ἀψηφοῦντες τὰς ἀπειλὰς ἔπαυσαν τοὺς προνομιούχους φύλακας τῆς πόλεως καὶ ἀγροφύλακας. Τὸ δεύτερον ἐδόθη ὑπὸ τῶν ἰδίων Πλησιβιτσιωτῶν ὅτε οἱ παυθέντες φύλακες βαρέως φέροντες τὴν στέρησιν τοῦ λουφὲ συνησπίσθησαν μετ' ἄλλων ὁμοφύλων ὅπως δι' ἐκφοβισμοῦ ἐξαναγκάσωσι τοὺς Πλησιβιτσιώτας νὰ τοὺς ἐπαναφέρωσιν εἰς τὸν λουφέ. Οἱ Πλησιβιτσιῶται ἀντέστησαν ἐνόπλως, ἐκτύπησαν καὶ ἐκτυπήθησαν, ἐφύευσαν καὶ ἐφονεύθησαν.

Ἀπέδειξαν ὅμως ὅτι παρῆλθεν ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν οἱ Τουρκαλβανοὶ εὐκόλως ἐπέβαλλον τὴν θέλησίν των. Ἐὰν δὲ σήμερον οἱ Πλησιβιτσιῶται ἀριθμῶσιν 1-2 φονευμένους, οἱ ἐπιτεθέντες τουρκαλβανοὶ θρηνοῦσιν εἰσέτι τὴν ἀπώλειαν διπλασίων ἀδελφῶν των καὶ κατορθώνται τὸ σύνταγμα ὅπερ ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς χριστιανοὺς νὰ ὁπλίζωνται καὶ νὰ ἀμύνωνται:. Ἡ δευτέρα σκηνὴ ἐξετυλίχθη εἰς τὸ Μαυρονόρος. Οἱ θρασύδειλοι τουρκαλβανοὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ σχολεῖον καὶ ἔσφαξαν ἀθῶα παιδία. Ἐπλήρωσαν ὅμως ἀκριβὰ τὴν ἀνδρείαν των αὐτήν, διότι εἷς τῶν κατοίκων πυροβολήσας κατὰ τῶν ἀνάνδρων τούτων ἐφόνευσε δύο. Ἡ τρίτη σκηνὴ διεδραματίσθη ἐν Δροβιάνῃ ἔνθα οἱ *παινεμένοι ἥρωες!!* τοῦ Ἀλῆ πασᾶ ἐπετέθησαν κατὰ γυναικῶν, εἰς τὰ φωνὰς τῶν ὁποίων προστρέξαντες οἱ Τσουπραῖοι ἐπλήγωσαν τρεῖς ἀπὸ τοὺς ἥρωας. Ἡ ἐκ τῶν γεγονότων τούτων ἐντύπωσις εἰς τὸ Κουρβελέσι καὶ τὴν Τσαμουριὰν ὑπῆρξεν ὀδυνηρὰ καὶ ἐπηύξησεν αὐτὴν ὁ θρῆνος τῶν ἀπορφανισθεισῶν οἰκογενειῶν. Τούτου ἕνεκα, οἱ πρώην ἥρωες κατὰ ἄοπλων καὶ γυνικῶν, ἤρχισαν νὰ τρέμωσι πλέον καὶ νὰ φοβῶνται τοὺς χριστιανούς. Ἡμεῖς ἀνέκαθεν ὑπεστηρίξαμεν ὅτι οἱ ἀδελφοί μας ἀρβανιτάδες πρέπει νὰ ἀποβάλωσι τὴν ἰδέαν ὅτι αὐτοὶ πρέπει νὰ καταπιέζωσι καὶ τυραννῶσι ἡμᾶς τοὺς χριστιανούς, διότι ὅπως ἔχουσι τὰ πράγματα δὲν εἶνε πλέον δυνατὸν ὁ Ἠπειρωτικὸς λαὸς νὰ ἀνεχθῇ τὰς κακουργίας των καὶ τὰς ταπεινώσεις· συνεπῶς θὰ ἀντιτάξῃ ἀπεγνωσμένην ἄμυναν καὶ ἐὰν αὐτοὶ φονεύσωσι ἕνα χριστιανὸν δέκα τουρκαλβανοὶ θὰ πληρώσωσι τὸ χριστιανικὸν αἷμα· ὅθεν πρὸς ἀποφυγὴν ὅλων τούτων τῶν ἀντεκδικήσεων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν κακῶν ἀπαραίτητον εἶνε ὅπως οἱ βέηδες τοὐλάχιστον συμβουλεύσωσι τοὺς ὁμοφύλους των νὰ παύσωσι κλέπτοντες, ἁρπάζοντες καὶ κακοποιοῦντες τοὺς ἀδελφούς των χριστιανούς. Ἐλπίζομεν, ὅτι μεταξὺ τῶν βέηδων θὰ εὑρεθῶσιν ἄνδρες φρόνιμοι, οἵτινες θὰ σκεφθῶσιν, ὁποῖον εἶνε τὸ συμφέρον τοῦ τόπου καὶ θὰ πείσωσι τὰ κακοποιὰ στοιχεῖα νὰ ἐργάζωνται ἐφεξῆς, ὅπως καὶ οἱ χριστιανοί, καὶ νὰ μὴ ἀναμένωσι νὰ διατραφῶσιν ἀπὸ τὸ πλιάτσικο.

ΕΞ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Καὶ πάλιν τὸ κοινοτικὸν ζήτημα.—Αἱ ἀτελεύτητοι ἀναβολαί.—Τί πρέπει νὰ πράξῃ ἡ μηρόπολις.—Ἐμπρὸς Σεβασμιώτατε!

26 Ἀπριλίου

Τὸ κοινοτικὸν ζήτημα δὲν ἐλύθη εἰσέτι, διότι οἱ περὶ τὴν *βλιώρα* ἐξακολουθοῦν τὰ παλαιὰ τερτίπια τῶν παρελκύσεων καὶ ἀναβολῶν ἀποτελοῦντες ὡς ἀντιστάθμισμα τῶν ἐγγραφέντων ἐκ τῆς ἐπαρχίας νὰ ἐγγράψωσιν 193 ἐκ τῆς πόλεως· οἱ ἐπαρχιῶται ἀνθίστανται, οἱ δὲ τῆς πόλεως δὲν δίδουσι τὸν ἐκλογικὸν κατάλογον πρὸς ἐξέλεγξιν. Τοιουτοτρόπως αἱ ἐκλογαὶ ἀναβάλλονται μὴ κατερτιζομένου εἰσέτι τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νέου κανονισμοῦ, ὥστε καὶ πάλιν πλοῖα καὶ δίκτυα καὶ ἄγρα οὐδαμοῦ. Δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ ἐννοήσωμεν πῶς ἡ ἱερὰ μητρόπολις μένει ἐντελῶς ἀπαθὴς εἰς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ζητήματος καὶ δὲν λαμβάνει τὴν πρωτοβουλίαν πρὸς ἐπίλυσίν του. Βεβαίως ὁ μητροπολίτης θὰ ἐγείρῃ ἐναντίον θυέλλας ἀγανακτήσεως καὶ διαμαρτυριῶν τῶν παλαιῶν ἐμμενόντων εἰς τὸ ἀχρεῖον καὶ ἐλεεινὸν σύστημα· θὰ εὕρῃ ὅμως καὶ ἀντιστάθμισμα εἰς τὴν ἄλλην μερίδα, εἰς τρόπον ὥστε ἡ θυελλα καὶ ἡ τρικυμία θὰ παρέλθωσι τοχέως, ἡ δὲ πόλις τῶν Ἰωαννίνων καὶ σύμπασα ἡ Ἤπειρος θὰ εὐγνωμονῶσιν ὅτι ἐλήφθη γενναία ἀπόφασις καὶ ἀπεκόπη γαγρανωθεὶς κανονισμὸς ὅστις κατασχύνει διὰ τὰς ἀναχρονιστικὰς καὶ ἀντιπατριωτικὰς αὐτοῦ διατάξεις.

Δέον δὲ ὁ μητροπολίτης συντόμως καὶ ταχέως νὰ λάβῃ τὴν ἀπόφασιν καὶ νὰ διατοξῇ ὡς ἀπόλυτος κύριος καὶ νὰ μὴ ἀμφιρρέπῃ μεταξὺ τῶν δύο ὁμάδων γιγνομένης οὕτω πρόξενος ἀνυπολογίστου κακοῦ διὰ τὴν Ἤπειρον. Ἄλλως τε τὸν κανονισμὸν ἐνέκρινε τὸ Οἰκουμενικὸ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ

Περὶ τὴν 2 1)2 μ. μ. τῆς π. Κυριακῆς κατέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς ἡ ἀγγλικὴ θαλαμηγὸς «Βικτωρία καὶ Ἀλβέρτος» τῆς ὁποίας ὡς εἶχεν ἀναγγελθῆ ἐπέβαινον αἱ ἐστεμμέναι ἀδελφαὶ τοῦ Βασιλέως μας, ἡ Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας Ἀλεξάνδρα, καὶ ἡ βασιλομήτωρ τῆς Ρωσσίας Μαρία Θεοδωρόβνα, ἐρχόμεναι ὅπως ἐπισκεφθῶσι τὸν ἀδελφόν των. Διὰ τοῦ τραίνου τοῦ ἠλεκτρικοῦ τῶν 2 40' κατῆλθον εἰς Πειραιὰ ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἀγγλίας Σὶρ Ἔλλιοτ μετὰ τῶν δεσποινίδων θυγατέρων του καὶ διὰ τῆς ἀτμακάτου τοῦ Λιμεναρχείου ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς θαλαμηγοῦ. Διὰ τοῦ αὐτοῦ τραίνου κατῆλθεν ἐπίσης καὶ ὁ τῆς Ρωσσίας κ. Τσερμπατσὲφ ὅστις διὰ τῆς ἀτμακάτου τοῦ «Χιβάνιετς» ἀνῆλθεν καὶ οὗτος ἐπὶ τῆς θαλαμηγοῦ. Ταυτοχρόνως σχεδὸν δι' ἑκτάκτου Β. τραίνου τοῦ ἠλεκτρικοῦ κατῆλθεν εἰς Πειραιᾶ ἄπασα σχεδὸν ἡ Β. Οἰκογένεια ἤτις διὰ τῆς ἀναμενούσης αὐτὴν ἐν τῇ ἀποβάθρᾳ τῶν Ἁλῶν Β. ἀτμακάτου Δάγμαρ διεπεραιώθη ἐπὶ τῆς θαλαμηγοῦ, εἰς τὴν ἀνωτέραν βαθμίδα τῆς κλίμακος τῆς ὁποίας ἱστάντο σείουσαι τὰ μανδύλιά των αἱ ὑψηλαὶ ξέναι. Πρῶτος ἐκ τῆς ἀτμακάτου ἐπήδησεν εἰς τὴν κλίμακα μὲ νεανικὴν ὅλως εὐκινησίαν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς δοὺς τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὴν Βασίλισσαν καὶ τὰς λοιπὰς πριγκηπίσσας τὴν ἔξοδον τῶν ὁποίων παρηκολούθησαν καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς οἰκογενείας. Μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν ἐγκαρδίων ἀσπασμῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, οἱ Βασιλεῖς κατῆλθον εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς θαλαμηγοῦ ἔνθα παρεμείναν ἐπὶ τέταρτον τῆς ὥρας. Ὁ Δήμαρχος κ. Σκυλίτσης προσφέρει ἀνὰ μίαν ἀνθοδέσμην ἐκ μέρους τῆς πόλεως εἰς τὴν Βασίλισσαν Ἀλεξάνδραν, τὴν Βασιλομήτορα Μαρίαν καὶ τὴν πριγκήπισσαν Βικτωρίαν. Εἰς τὸν σταθμὸν Ἀθηνῶν εἶχον συγκεντρωθῆ αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον καὶ ἄπειρον πλῆθος. Ἡ «Σφακτηρία» θὰ παραλάβῃ ἐντὸς τοῦ δευτέρου πενθημέρου πενθημέρου τοῦ προσεχοῦς μηνὸς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν ὅπως τὴν φέρῃ εἰς Κέρκυραν καὶ ἐκεῖθεν μετὰ διαμονὴν πιθανὸν δύο-τριῶν ἡμερῶν, εἰς Βενετίαν, ὁπόθεν ἡ Α. Μεγαλειότης θὰ συνεχίσῃ τὸ ταξείδιόν της.—Εἰς τὴν Κέρκυραν βεβαιοῦται, ὅτι θὰ μεταβοῦν προηγουμένως ἡ χηρα Αὐτοκράτειρα τῆς Ρωσσίας καὶ ἡ Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας μετὰ τῆς πριγκηπίσσης Βικτωρίας διὰ τῆς θαλαμηγοῦ «Βικτωρίας Ἀλβέρτος», ἧς θὰ ἐπιβῇ συνοδεύων αὐτὰς καὶ ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος μετὰ μελῶν τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας. —Σημαιοστόλιστον καὶ μεγαλοπρεπῶς κατέπλευσε προχθὲς τὴν πρωΐαν εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς τὸ νέον ὑπερωκεάνειον ἀτμόπλοιον «Ἀθῆναι» τῆς Ἑλληνικῆς Ὑπερωκεανείου ἀτμοπλοΐας προερχόμενον ἀπὸ τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ ναυπηγεῖα. Εἶνε 1100 τόννων μεγαλείτερον τοῦ ἑτέρου ὑπερωκεανείου «Θεμιστοκλῆς» τῆς αὐτῆς Ἑταιρίας μὲ μεγάλην πολυτέλειαν δυνάμενον νὰ περιλαμβάνῃ ἀιέτως ὑπερ τοὺς 2.000 ἐπιβάτας. Τὴν 5ην μ.μ. τῆς Δευτέρας ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου βοηθουμένου ὑπὸ δύο διακόνων ἐτελέσθη ὁ ἁγιασμὸς ἐντὸς τοῦ ὑπερωκεανείου ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀτμοπλοΐας καὶ πολλῶν. Τὰ ἐγκαίνια ταῦτα ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας του προσκληθεὶς καὶ ὁ προξενος τῆς Ἀμερικῆς κ. Χόρτον ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου κ. Τ. Βισβίζης καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐκ τῶν ἐπισήμων.-Τὴν 4 π.μ. τῆς Δευτέρας ἡ *Μυκάλη* φερουσα τὴν πριγκίπισσαν Σοφίαν καὶ τὸν κ. Πρωθυπουργὸν κατέπλευσεν εἰς Πάτρας. Ἐκεῖθεν ἐπιβάντες ἑκτάκτου τραίνου τὴν 5ην πρωϊνὴν ὥραν κατηυθύνθησαν εἰς Ἀθήνας. Εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ ΣΠΑΗ ἀνέμενον ἀπὸ τῆς 11ης π. μ. ὥρας τὴν ἀφιξιν τοῦ ἐκ Πατρῶν ἑκτάκτου τραίνου, οἱ ὑπουργοὶ ἐκτὸς τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν κ. Ἐμπειρίκου, ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας κ. Μοσχόπουλος, πολλοὶ βουλευταὶ ὡς καὶ ἡ οἰκογενεια τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Ἡ ἕκτακτος ἀμαξοστοιχία ἔφθασεν εἰς τὸν Σταθμὸν ἀκριβῶς τὴν 11 25' π. μ. ὥραν. Ἡ πριγκήπισσα Σοφία ἀφοῦ ἀπεχαιρέτισε διὰ χειραψίας τὸν κ. Πρωθυπουργόν, ὑπεκλίθη πρὸ τῶν ἀποκαλυφθέντων ἐπισήμων, ἐπέβη αὐτοκινήτου συνοδευομένη ὑπὸ τῆς δεσποινίδος ἐπὶ τῶν τιμῶν Κοντοσταύλου καὶ κατηυθύνθη εἰς τ' Ἀνάκτορα. — Τὴν 8 1)2 ὥραν τὴν προχθὲς παρετέθη εἰς τ' Ἀνάκτορα ἐπίσημον γεῦμα πρὸς τιμὴν τῶν ἐστεμμένων ξένων τῆς Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας Ἀλεξάνδρας καὶ Βασιλομήτορος τῆς Ρωσίας Θεοδωρόβνας καὶ τῆς πριγκηπίσης Βικτωρίας τῆς Ἀγγλίας. Εἰς τὸ γεῦμα διαρκέσαν μέχρι τῆς 10ης ἑσπερινῆς ὥρας παρεκάθησαν 83 ἐν ὅλῳ ἄτομα ἤτοι ὁλόκληρος ἡ Βασ. Οἰκογένεια μετὰ τῶν φιλοξενουμένων, ὁ στρατιωτικὸς καὶ πολιτικὸς οἶκος τοῦ Βασιλέως, τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, οἱ πρεσβευταὶ Ρωσσίας καὶ Ἀγγλίας καὶ τὸ ἀνώτερον προσωπικὸν τῶν πρεσβειῶν, ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Κουμουνδούρος, οἱ κυβερνῆται καὶ τὰ ἐπιτελεῖα τῶν ἐν Πειραιεῖ ὁρμούντων δύο Ἀγγλικῶν καὶ δύο Ρωσσικῶν πολεμικῶν καὶ ὁ δήμαρχος Πειραιῶς κ. Σκυλίτσης. —Ἡ Βουλὴ ἐπανέλαβε τὴν Δευτέραν τὰς ἐργασίας αὐτῆς καὶ τὸ οὐσιῶδες ζήτημα μὲ τὸ ὁποῖον ἤρχισε νὰ ἀπασχολῆται εἶνε τὸ τῆς καταναλώσεως τῶν οἴνων ἕνεκα τῆς μὴ πωλήσεως τῶν ὁποίων αἱ ἐπαρχίαι Λευκάδος, Κύρης, κτλ. πάσχουσιν οἰκονομικῶς. Φαίνεται ὅτι ἑταιρία τις, κατὰ τὸ σύστημα τῆς τοιαύτης διὰ τὴν σταφίδα θὰ ἀναλάβῃ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος. Ἡ ἀσφαλεστέρα ὅμως λύσις εἶνε ὁ περιορισμὸς τῶν ἀμπελώνων καὶ ἡ ἀντικατάστασις τῆς καλλιεργείας αὐτῶν διὰ τῆς καλλιεργείας δημητριακῶν καρπῶν. Πᾶσα ἄλλη λύσις ἐπροσωρινὴ θὰ ἐπαναφέρῃ βραδύτερον τὴν κρίσιν. Οἱ κάτοικοι τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου δέον νὰ γνωρίζωσιν ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν ἐπ' ἄπειρον ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀπασχολῆται ἐπὶ θέματα ὧν τὴν μελέτην καὶ λύσιν ὤφειλον νὰ ἀναλάβωσιν αὐτοὶ οἱ καλλιεργηταί.—Ἐπειδὴ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπεβλήθη πρὸς συζήτησιν νομοσχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου καταργεῖται ἡ σχολὴ τῶν ὑπαξιωματικῶν οἱ δὲ ὑπαξιωματικοὶ δὲν θὰ δύνανται εἰς τὸ μέλλον νὰ προάγωνται εἰς ἀξιωματικοὺς πολλοὶ ὑπαξιωματικοὶ συνεκεντρώθησαν προχθὲς εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἐπέδωκαν εἰς τὸν πρόεδρον αὐτῆς ὑπόμνημα κατὰ τοῦ νομοσχεδίου. Τὸ διάβημάτων ἐγαρακτηρίσθη ὡς ἀντιπειθαρχικὸν διότι τὸ ὑπόμνημα ἔδει νὰ ὑποβληθῇ ἱεραρχικῶς.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Ὁ «Κῆρυξ τῆς Νέας Γόρκης» (ἔκδοσις Παρισινή) δημοσιεύει δύο ἐπιστολὰς μάρτυρος αὐτόπτου, τοῦ Ἀδαμ Γκίμπονς, καθηγητοῦ τοῦ ἐν Ταρσῷ Ἀμερικανικοῦ κολλεγίου, ὁ ὁποῖος εὑρίσκετο εἰς τὰ Ἄδανα, ὅταν ἔγειναν αἱ φοβεραὶ σφαγαί. Ὁ κ. Γκίμπονς, βεβαιοῦ, ὅτι δὲν ὑπάρχει διαμέρισμα, δὲν ὑπάρχει χωρίον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἔγιναν σφαγαί, πυρκαϊαὶ καὶ λεκλασίαι. Μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἔγραψεν, οἱ σφαγέντες ὑπελογίζοντο εἰς 25,000. «Κατὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἔγειναν αἱ πρῶται σφαγαὶ — γράφει — ἤμην εἰς τὸ τηλεγραφεῖον μετὰ τοῦ Ἄγγλου Τσάμβερς, ὅταν πέντε Ἀρμένιοι εἰσῆλθον ὁρμητικῶς, ζητοῦντες καταφύγιον. Τὸ πλῆθος ὅμως ἠκολούθησεν αὐτοὺς καὶ συλλαβὸν τοὺς ἐφόνευσεν ὅλους. Συνέπεσε νὰ εἶνε παρὼν εἰς τὴν σφαγὴν καὶ ὁ Διοικητὴς, ὁ ὁ ὁποῖος ὅμως οὐδόλως ἀπεπειράθη νὰ ἐμποδίσῃ τὴν αἱματοχυσίαν. Αἱ σφαγαὶ διήρκεσαν ἡμέρας ὁλοκλήρους. Τὰ καταστήματα ἐλεηλατήθησαν καὶ ἐν μέρει ἐπυρπολήθησαν. Ὅταν ἠδυνήθην νὰ ἐξέλθω εἰς τας ὁδούς, εἶδον πάμπολλα πτώματα, τὰ ὁποῖα ἔκειντο κατὰ γῆς· τὰ μάλιστα ἐξ αὐτῶν ἔγειναν βορὰ τῶν σκύλων. Εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως εἶδα δωδεκάδα κάρρων φορτωμένων μὲ πτώματα, τὰ ὁποῖα μετέφερον, ὅπως ρίψουν εἰς τὸν ποταμόν. Τὸ θλιβερώτερον εἶνε, ὅτι καὶ τὰ στρατεύματα, τὰ σταλέντα ἐκ Θεσσαλονίκης πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως, μετέσχον καὶ αὐτὰ τῶν σφαγῶν καὶ λεηλασιῶν. Τὸ θέαμα τοῦ ποταμοῦ, καταβιβάζοντος πτώματα ἤτοι τι φρικαλέον καὶ ἀπαίσιον.

ΤΟ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ Δ. ΖΙΤΣΑΙΟΥ

Κύριε Διευθυντὰ τῆς «Φωνῆς τῆς Ἠπείρου»,

Τὸ ἐγνωσμένον τοῖς πᾶσιν ἐνδιαφέρον, ὅπερ ἐπιδεικνύετε, δοάκις πρόκειται περὶ ἐθνικῆς ὑποθέσεως, εὐθὺς ὡς πεισθῆτε περὶ τοῦ δικαίου αὐτῆς, μοὶ δίδει τὸ θάρρος, ὅπως καὶ πάλιν αἰτήσω φιλοξενίαν ἐν ταῖς στήλαις τῆς πολυτίμου ἐφημερίδος Σας.

Γνωστῶν τυγχανόντων τῶν κατὰ τὴν ἐθνικὴν ταύτην ὑπόθεσιν μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν κατεδικάσθησαν ἐπὶ καταχρήσει τοῦ κληροδοτήματος οἱ Κων. Παπασταῦρος καὶ Γ. Σακκᾶς, ἐκθέτω τὰ μετὰ ταῦτα λαβόντα καὶ λαμβάνοντα χώραν. Ὡς δὲ θέλετε ἴδει, καὶ σήμερον ἔτι ἡ ὑπόθεσις διατρέχει κρίσιν, τὴν ὁποίαν ἐ. δημιούργησαν μὲν οἱ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενοι, ὅπως καὶ τὰς περισωθείσας 240 χιλ. ἐκ τοῦ 1,200,000 δραχμῶν καταβροχθίσωσιν, ἀλλ' ἀτυχῶς ὑποστηρίζουσι ταύτην συμπαθῶς καὶ οἱ ἐν Ἰωαννίνοις ὡς ἐκ τῶν ἀξιωμάτων των ἔχοντες ὑπογρεώσιν νὰ βλέπωσι καὶ ἐξετάζωσι τὰ πράγματα πέραν τῶν προσωπικῶν συμπαθειῶν καὶ τοῦ ἐγωϊσμοῦ των.

Μετὰ τὴν καταδίκην τῶν τέως ἐκτελεστῶν, οἵτινες ἐκηρύχθησαν ἔκπτωτοι τῆς ἰδιότητός των ταύτης δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 4708 (1907) ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις Πλημμελειοδικῶν, ἐπικυρωθείσης καὶ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1774 (1907) ἀποφάσεως τοῦ Ἀρ. Πάγου, ἠγέρθη τὸ ζήτημα, τίς θέλει διακκονονίσει τὰ τῆς λειτουργίας τοῦ κληροδοτήματος τούτου, ἀφ' οὗ, ὡς γνωστόν, τοιοῦτο δικαίωμα ἀπόλυτον εἶχον δυνάμει τῆς διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου εὐεργέτου οἱ ἔκπτωτοι ἐκτελεσταί ;

Συνῳδὰ ταῖς ἄνω μνημονευθείσαις ἀποφάσεσι καὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῶν ἀειμνήστων νομομαθῶν Ξ. Ψαρᾶ, Ι. Ἀραβαντινοῦ καὶ Δ. Στεφάνου τῆς 31ης Μαΐου 1901, αἵτινες δεχονται ἀνεπιφυλάκτως, ὅτι τὸ κληροδότημα τοῦτο δεν ἀφέθη εἰς τὴν Κοινότητα Ζίτσης, ἀλλ' ὅτι διὰ τῆς διαθήκης του ὁ Δ. Ζιτσαῖος συνεστήσεν ἴδιον νομικὸν πρόσωπον, Ἑλληνικὸν τὴν ἰθαγένειαν, ἀνκμφήριστον τυγχάνει, ὅτι δικαίωμα διακκονονίσεως ἔχει μόνος ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς ἀνωτάτη ἐποπτικὴ ἀρχὴ τῶν εὐαγῶν ἑλληνικῶν ἱδρυμάτων, ὅστις καὶ προὐκάλεσε τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀπὸ 24 Νοεμβρίου 1908 Β. Διατάγματος, δι' οὗ ἐνεκρίθη κανονισμὸς λειτουργίας τοῦ κληροδοτήματος τούτου.

Καίτοι ὅμως ὁ κ. Ὑπουργὸς εἶχε κατὰ τ' ἄνω τὸ ἀπόλυτον τοῦτο δικαίωμα τῆς διακανονίσεως τῶν τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, διότι τοιοῦτον εἶχον καὶ οἱ εἰς ὧν τὰ δικαιώματα ὑποκατέστη ἔκπτωτοι ἐκτελεσταὶ καὶ συνεπῶς ἐδικαιοῦτο οὐδένα παντάπασι νὰ συμβουλευθῇ, ἐν τούτοις, μὴ γνωρίζων τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, λίαν δὲ ὀρθῶς πράξας καὶ ὡς πρὸς τοῦτο, ἐνέκρινε κανονισμόν, ὑποβληθέντα ὑπὸ τῶν Ἐφόρων Ζίτσης κ.Ν. Γάγαλη, Γ. Καρούλη καὶ Γ. Γούνη, αὐτῶν τούτων, οἵτινες ὑπὸ τὴν τοιαύτην ἰδιότητά των παρέστησαν καὶ ὡς πολιτικῶς ἐνάγοτες ἐν ταῖς δίκαις ἐνώπιον τοῦ Πλημμελειοδικείου καὶ τοῦ Ἀρ. Πάγου κατὰ τῶν ἐκπτώτων ἐκτελεστῶν.

Διὰ τοῦ ἐν λόγῳ κανονισμοῦ ἀρτίου, ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν καὶ ἐξασφαλίζοντος ἔντιμον διαχείρισιν καὶ λειτουργίαν, ἅπαντα τὰ δικαιώματα τῆς διαχειρίσεως καὶ ἐκτελέσεως τῶν ἔργων δίδονται εἰς ἐπιτροπείαν ἐκ Ζιτσαίων, ἐκλεγομένων διὰ ψηφοφορίας κατὰ 4ετίαν καὶ διατελοῦσαν ὑπὸ τὴν προεδρείαν καὶ ἐποπτείαν τοῦ Μητροπολίτου Ἰωαννίνων· διορίζεται δὲ καὶ ἐφέδριος ἐπιτροπεὶα ἐκ τῶν κ. Σπ. Λάμπρου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Ν. Μπέτσου, τοῦ γενικοῦ προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἰωαννίνοις, σφόδρα ἐργασθέντος μετὰ τῶν λοιπῶν ἑλληνικῶν ἀρχῶν πρὸς διάσωσιν τοῦ κληροδοτήματος καὶ τοῦ ὑποφακελομένου, δικηγόρου τῆς ὑποθέσεως ἀπὸ 8ετίας καὶ πρώτου ὑπὸ τὴν ἰδιότητά μου ὡς μέλους τῆς Κοινότητος μετ' ἄλλων μελῶν αὐτῆς κατεγγείλαντος τοὺς ἐκτελεστὰς ἐνώπιον τῆς Ἑλληνικῆς ποινικῆς Δικαιοσύνης. Ἡ τοιαύτη δικκανόνισις τῆς ὑποθέσεως καὶ ἰδίως ἡ ἐπέμβασις τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας, διορισάσης ὑπεύθυνον ἐπιτροπὴν ἐξ ὑπηκόων Ἑλλήνων, τῶν ἄνω, οἵτινες σημειωτέον, ὅτι καὶ οὗτοι ὑπεδείχθησαν παρὰ τῶν ὑποβαλλόντων τὸν κανονισμὸν ἐφόρων τῆς Κοινότητος Ζίτσης, κατεθορύβησε τοὺς ἐνδιαφερομένους, γνωρίζοντας ἐκ πείρας πικρᾶς, ὅτι σθενραῶς θέλουσιν ὑποστηριχθῇ τὰ δικαιώματα τῆς Κοινότητος· διὸ καὶ κατέφυγον εἰς τὰ κάτωθι ἐνεργείας.

Ἤνοιξαν ἀγῶνα ἐντοῦθα καὶ ἐν Ζίτσῃ· ἐνταῦθα πρωτοστατεῖ ὁ γυναικάδελφος τοῦ Κων. Παπασταύρου, Μ. Χρυσοχόος, ὅστις ἀλλεπάλληλα θρασέα ὑπομνήματα ὑπέβαλε εἰς τὸν Κύριον Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ὑπογεγραμμένα δθθεν ὑπὸ ἐδῶ Ζιτσαίων, ἐξ ὧν δὲ καὶ ὑπ' αὐτοῦ, διότι ἀνὰ τὴν Γαλιλαίαν γνωρίζουν τοὺς πατριωτικοὺς σκοπούς του (!!), δι' ὧν τ' ὀλιγώτερον ἐξεφράζετο καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς ἐπανόδου (!) τῶν Παπασταύρου καὶ Σακκᾶ εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ κληροδοτήματος· τὰ ὑπομνήματα ταῦτα, τ' αὐθάδη, ὁ κ. Ὑπουργός, σεβασθεὶς τὸ γῆρας τοῦ ἀνθρώπου, δὲν παρέπεμψεν εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν, ἀλλὰ περιωρίσθη μόνον νὰ τὰ σχίσῃ κατὰ πρόσωπον τῶν ὑπογραψάντων καὶ τὰ ρίψῃ εἰς τὸν κάλαθον τῶν ἀχρήστων.

Ἐν Ζίτσῃ δὲ καὶ ἐν Ἰωαννίνοις πρωτοστατοῦσιν οἱ γνωστοὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἱεροῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος, μὴ ἔχοντες οὐδὲν ν' ἀντιτάξωσι ὑπὲρ τῶν ἐκπτώτων ἐκτελεστῶν, ὕβριζον ἀναιδῶς τοὺς ὑπερασπίζοντας τὰ Κοινοτικὰ συμφέροντα, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκατελεγόμην πρὸς τιμήν μου καὶ ἐγώ.

Τὸ λυπηρὸν ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ εἶνε, ὅτι δὲν θέλουσι καὶ οἱ ἐκεῖ ἁρμόδιοι νὰ πεισθῶσιν εἰς τὸ δίκαιον καὶ νόμιμον τῶν μέχρι τοῦδε ἐνεργηθέντων, καίτοι διεφωτίσθησαν ἀρκούντως καὶ καίτοι τοῖς ὑποδείχθησαν καὶ οἱ κίνδυνοι τοῦ κληροδοτήματος· κανονίζουσι τὰς ἐνεργείας των μὲ τὰς προσωπικὰς συμπαθείας πρὸς τὸν ἕνα ἢ τὸν ἕτερον· ὁ Σεβασμιώτατος λ. χ. Ἰωαννίνων, πειθόμενος εἰς τὰς εἰσηγήσεις τοῦ γραμματέως του κ. Δ. Λιάσκου, συγγενοῦς τοῦ Κων. Παπασταύρου, δὲν ἀναγνωρίζει τὰ γενόμενα καὶ χάριν τοῦ ἐγωϊσμοῦ του, ἀδιαφορῶν καὶ ἂν ἀπολεσθῇ τὸ περισωθὲν ποσοστόν, ὑπέβλεν ὑπόμνημα οὐδαμοῦ στηριζόμενον· ἂν ἐθίγοντο τὰ δικαιώματά του ποῦ, πρῶτοι καὶ ἡμεῖς διὰ τῶν ἀσθενῶν δυνάμεών μας θὰ συνηγοροῦμεν ὑπὲρ αὐτῶν· ἤδη ὅμως συμβαίνει ὅλως τοὐναντίον· ἐνῷ παρεχωρήθησαν εἰς τὴν Κοινότητα δικαιώματα, ἅπερ συμφώνως τοῖς νόμοις δὲν εἶχεν, ὡς κατεδειχθήσεται κατωτέρω, οἱ καλοθελητὰι δημιουργοῦσι θόρυβον εἰς βάρος τῆς κινδυνευούσης Κοινότητος καὶ δημοκοποῦσιν εἰς βάρος τῶν ἀπλοϊκῶν.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ὑποστηρίζων τι καὶ ἀξιῶν νὰ πείσῃ καὶ τοὺς ἄλλους, δέον ν' ἀναφέρηται πάντοτε εἰς τοὺς κειμένους νόμους, ἀπαντῶν εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν ἰσχυριζομένων τ' ἀντίθετα καὶ συγχρόνως καταδεικνύων καὶ τοὺς κινδύνους τῆς ὑποθέσεως, παραθέτω κάτωθι ὑπόμνημά μου πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπερ ὑπέβαλον ὡς πληρεξούσιος τῆς Κοινότητος Ζίτσης. Δηλῶ δέ, ὅτι προθύμως θέλω ἀσπασθῇ πᾶσαν ἀντίθετον γνώμην, στηριζομένην εἰς τὰ κείμενα τῶν νόμων. Διὸ καὶ προκαλῶ τοὺς ἀντιφρονοῦντας, ὅπως ἐπιστημονικῶς ἀπαντήσωσιν, ἀναφερόμενοι ρητῶς εἰς τοὺς νόμους καὶ ὄχι δι' ἀοριστολογιῶν καὶ κενῶν νομικῆς σημασίας φράσεων.

"Αν δὲν δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο καὶ δὲν δύνανται, διότι οὐδὲν ἔχουσι ν' ἀντιτάξωσι βασίμως, τότε, ἂς περιορισθῶσιν εἰς τὰ καθήκοντά των, καθόσον πρέπει νὰ κατανοήσωσι καλῶς, ὅτι διὰ τῆς μεθόδου τῶν διαιρέσεων καὶ τῶν διχονοιῶν, δὲν θ' ἀφήσωμεν νὰ λεηλατηθῇ ἐκ νέου τὸ κληροδότημα ὑπὸ τῶν ὁρμησάντων ἤδη κατ' αὐτοῦ.—Ὑπουργὸς τῆς ὀξυδερκίας τοῦ Κου Ν. Δ. Λεβίδου καλῶς καὶ ἀσφαλῶς διαβλέπει τοὺς ἀπωτέρους σκοποὺς τῶν κοπτομένων διὰ τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος (!) καὶ ἂς μὴ χάνωνται· καὶ τὸ παιγνίδι των αὐτὸ ἀπέτυχεν, ὡς καὶ τὰ προηγούμενα.

Ὑπόμνημα περὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ κληροδοτήματος Δ. Ζιτσαίου

Πρὸς τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν Κον Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν,

Τὸ κληροδότημα δὲν ἀφέθη εἰς τὴν Κοινότητα Ζίτσης, ἀλλὰ διὰ τῆς διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου Δ. Ζιτσαίου συνεστάθη ἴδιον νομικὸν πρόσωπον ἀγαθοεργιῶν· ἂν ἀλλήθευε τὸ πρῶτον, ἡ διάταξις αὕτη θὰ ἦν ἄκυρος καὶ τὸ κληροδότημα θὰ περιήρχετο εἰς τοὺς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμους.

Ὁ Δημ. Ζιτσαῖος, Ἕλλην τὴν ἐθνικότητα, ἀλλὰ Ρουμάνος τὴν ἰθαγένειαν καὶ ἀρχίατρος τοῦ ρουμανικοῦ στρατοῦ, διὰ τῆς διαθήκης του ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1897, ἀφοῦ ἐγκατέλιπε διάφορα κληροδοτήματα εἰς τοὺς συγγενεῖς, ὥρισε τὰ ἑξῆς: «τὸ ὑπόλοιπον τῆς περιουσίας μου θέλει κατατεθῇ ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἐκ τῶν τόκων κάμνωσιν ἐν Ζίτσῃ τῆς Ἠπείρου, ἔνθα ἐγεννήθην, ἀγαθοεργίας, τὰς ὁποίας οἱ ἐκτελεσταὶ καὶ ὁ κληρονόμος μου θέλουσι κρίνει ἀναγκαίας· ἐκτελεστὰς δὲ διώρισε τὸν Ἀνθ. Φωτεινόν, παραστάτην μετ' οὐ πολύ, καὶ τοὺς Κωνστ. Παπασταύρον καὶ Γ. Σακκᾶν».

Διὰ τῆς ἄνω ρήτρας τοῦ διαθέτου τὸ κληροδότημα δὲν ἀρίεται εἰς τὴν Κοινότητα Ζίτσης, τοῦτέστι δὲν εἶνε αὕτη κληροδόχος· καθόσον, ἂν εἶχεν οὕτω τὸ πρᾶγμα, ἡ διάταξις αὕτη ἤθελεν εἶσθαι ἄκυρος, γνωστοῦ ὄντος, ὅτι κατὰ τὸν Ρωμουνικὸν νόμον Κοινότητες καὶ νομικὰ ἐν γενει πρόσωπα ἀλλοδαπὰ, μὴ ἀναγνωρισμένα διὰ Β. Διατάγματος, εἶνε ἀδύνατα νὰ ἐγγραφῶσιν ἐν διαθήκαις ὡς κληρονόμοι οἱ κληροδόχοι. Ὡς ἔχει ὅμως ἡ διάταξις εἶνε ἰσχυρά, διότι δι' αὐτῆς ἱδρύεται ἴδιον νομικὸν πρόσωπον περιουσίας, τιμώμενον ὡς κληρονόμος ἢ καθολικὸς κληροδόχος καὶ οὐτινος σκοπὸς εἶνε ἡ ἐκτέλεσις ἀγαθοεργιῶν ἐν Ζίτσῃ τῆς Ἠπείρου τῇ ἀπολύτῳ ἐκλογῇ τῶν ἐκτελεστῶν Κ. Παπασταύρου καὶ Γ. Σακκᾶ· ὅρα 1) συνημμένην γνωμοδότησιν Ψαρᾶ, Ἀραβαντινοῦ καὶ Στεφάνου· 2) ἀπόφασιν Ἀρ. Πάγου ὑπ' ἀριθ. 171 (1907) καὶ 3) ἀποφ. Πλημμελειοδ. Ἀθηνῶν ὑπ' ἀριθ. 4708 (1907).

Ἑλληνικὴ ἰθαγένεια τοῦ νομικοῦ προσώπου τοῦ συσταθέντος διὰ τῆς διαθήκης τοῦ Δ. Ζιτσαίου

Τὸ νομικὸν πρόσωπον, ὅπερ κατὰ τ' ἄνω συνέστησεν ὁ διαθέτης διὰ τῆς διαθήκης του, συνταχθείσης ἐν Ρουμανίᾳ, ἔχει ἑλληνικὴν τὴν ἰθαγένειαν, διότι ἔδρα αὐτοῦ ὡρίθησαν αἱ Ἀθῆναι, εἰδικῶς ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος καὶ διότι ὁ ἀείμνηστος Ζιτσαῖος ἐνεπιστεύθη τὸ νομικὸν τοῦτο πρόσωπον εἰς τὴν ἑλληνικὴν πολιτείαν· τὴν λύσιν ταύτην ἔδωκαν πᾶσαι αἱ δικαστικαὶ ἀρχαί, αἵτινες ἠσχολήθησαν μὲ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἤτοι·

1) Τὸ Συμβούλιον τῶν ἐν Ἀθήναις Πλημμελειοδικῶν (ἰδὲ ἔντυπον βούλευμα ὑπ' ἀριθ. 134]1906 σελ. 8 καὶ 9).

2) Τὸ Πλημμελειοδικεῖον Ἀθηνῶν (ἰδὲ ἀποφ. 4708]1907) Θέμις ΙΘ φυλ. 2 σελ. 26.

3) Ὁ Ἄρειος Πάγος (ἰδὲ ἀπόφασιν ὑπ' ἀριθ. 171 (1907),Θέμις ΙΘ φυλ. 2. σελ. 31 καὶ

4) Ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Δ. Τσιβανόπουλος Θέμις ΙΘ φυλ. 2 σελ. 23.

Εἶνε δὲ ὅλως ἀνεξάρτητος ὁ προσορισμὸς τοῦ συσταθέντος νομικοῦ προσώπου ἀπὸ τὴν γνώμην καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν μελῶν τῆς Κοινότητος Ζίτσης, ἅτινα διὰ τοῦ ἱδρύματος τούτου πρόκειται νὰ εὐεργετηθῶσι (ἰδὲ βούλευμα τοῦ Συμβουλίου τῶν ἐν Ἀθήναις Πλημμελ. ὑπ' ἀριθ. 134(1906) σελ. 12 2) ἄνω ἀποφ. Πλημμ

ἑλληνικόν, νὰ εἶνε ὑπεύθυνοι ἀπέναντι τῆς ἑλληνικῆς πολιτείας ἀλλοδαποί.

Σημειωτέον δέ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη, διὰ τῆς ὁποίας ἐξασφαλίζεται ἡ περαίωσις τοῦ κατὰ τοῦ κληροδοτήματος δικαστικοῦ ἀγῶνος καὶ ἡ ἐξακολούθησις τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς, οὐδὲ λεπτὸν λαμβάνει ὡς ἀμοιβήν.

Ἀλλ' ἀφοῦ ἡ διαχείρισις τῶν τόκων τοῦ κληροδοτήματος καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀγκθοεργιῶν ἀνετέθη κατὰ τ' ἄνω εἰς ἐπιτροπείαν, ἐκλεγομένην ἀνὰ 4ετίαν ὑπὸ τῶν κατοίκων Ζίτσης (ὅρα ἀριθ. 4 καὶ 12 τοῦ κανονισμοῦ) καὶ διατελοῦσαν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μητροπολίτου Ἰωαννίνων, διατί κατεβάλλεται σφοδρὸς ἀγών, ὅπως ἡ καθόλου ἐκπροσώπησις τοῦ κληροδοτήματος, ἑλληνικοῦ τὴν ἰθαγένειαν, καὶ ἐποπτεία ἀφαιρεθῇ παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ; ἐδῶ δέον νὰ ἐπιστηθῇ μεγάλη προσοχὴ ὑπὸ τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος. Ἐν Ζίτσῃ, ἐκτὸς τῆς μερίδος, ἥτις ἀγωνίζεται ἀπὸ 10ετίας πρὸς διάσωσιν τοῦ κληροδοτήματος καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ συγκαταλέγονται καὶ οἱ Μουχταροδημογέροντες καὶ Ἐφοροεπίτροποι τῶν σχολείων, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ σταλέντος ἀνὰ χεῖράς Σας ἐγγράφου, διὰ τοῦ ὁποίου θερμῶς αἰτοῦνται νὰ μὴ γείνῃ κἂν σκέψις περὶ ἀνακλήσεως τοῦ νομίμως ἐκδοθέντος Β. Διατάγ., ὑπάρχει καὶ ἡ μερὶς τῶν ὀργάνων τῶν ἑπτώτων ἐκτελεστῶν καὶ τῶν ἁπλοϊκῶν θυμάτων των, ἥτις ἀντέπραττεν ἀπ' ἀρχῆς εἰς πᾶσαν ἐνέργειαν, τείνουσαν πρὸς διάσωσιν τοῦ κληροδοτήματος καὶ ἥτις ἐνεργεῖ καὶ σήμερον πρὸς ἀνάκλησιν τοῦ Β. Διατάγματος· ταύτῃ, ὡς εἰκός, εἶνε συντεταγμένοι καὶ οἱ ἔκπτωτοι ἐκτελεσταί, προεξάρχοντος τοῦ Μιχ. Χρυσοχόου, ἀδελφοῦ τῆς Κας Παπασταύρου, εὐελπιστοῦντες, ὅτι θέλει ἐκλεγεῖ ἐπιτροπὴ σύμφωνος πρὸς τὰς βλέψεις καὶ τὰ συμφέροντά των.

Σπουδαῖοι κίνδυνοι τοῦ κληροδοτήματος

Ἐκ τοῦ κατασυληθέντος ἐθνικοῦ κληροδοτήματος, τοῦ ἐξ 1,200,000, διότι εἰσεπράχθησαν μὲν ὑπὸ τῶν ἐκπτώτων ἐκτελεστῶν τὸ 1897 παρὰ τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ οἴκου τοῦ Ἐλιὰς καὶ τοῦ Crédit Lyonnais 620,000 φραγ. χρυσ. (ὅρα ἔντυπον βούλευμα σελ. 3), ἀλλὰ τότε ἡ τιμὴ τοῦ φράγ. ἦν 1,70, περιεσώθησαν μετὰ 4ετῆ δικαστικὸν ἀγῶνα μόνον 240,000 δραχ. καὶ ἐξησφαλίσθησαν διὰ προσημειώσεων ἐπὶ ἀκινήτου περιουσίας των ἔτεραι 120,000 περίπου δραχ. Πλὴν καὶ τὸ περισωθὲν αὐτὸ ποσοστὸν διεκδικοῦσι συγγενεῖς τῶν ἐκπτώτων ἐκτελεστῶν καὶ αὐτοὶ οὗτοι· (ὅρα ὧδε συνημμένας ἀνακοινώσεις τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης α) ἀγωγὴς τῆς Πηνελόπης Πράσου τῆς 22ας Ἀπριλίου 1908 β) ἀγωγῆς τοῦ Δημ. Πράσου τῆς 9ης Ἰουλίου 1908 ὡς δθθεν ἐκδοχέως τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἄννης Παπασταύρου ἀπευθυνομένων ἐνώπιον τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν καὶ γ) διαμαρτύρησιν τοῦ Κων. Παπασταύρου τῆς 29 Ν)βρίου 1907). Ὥστε, ἂν δὲν ὑπεραπισθῶσι τὰ συμφέροντα τοῦ Νομικοῦ προσώπου σθεναρῶς καὶ ἂν ἀποξενωθῇ τοῦτο τῆς ἐποπτείας τῆς ἑλληνικῆς πολιτείας, ἀσφαλῶς οὐδὲν θὰ μείνῃ διὰ τὴν τάλαιναν Κοινότητα ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ τούτου κληροδοτήματος, ὅπερ ἔπρεπε νὰ λειτουργήσῃ πρὸ 10ετίας.

Συμπέρασμα

Ὁ κ. Ὑπουργὸς ὡς ἀνωτάτη Ἐποπτικὴ Ἀρχὴ τῶν Ἑλληνικῶν ἱδρυμάτων, εἰς τὴν τάξιν τῶν ὁποίων καταλέγεται καὶ τὸ διὰ τῆς διαθήκης τοῦ Δημ. Ζιτσαίου συσταθὲν τοιοῦτον, ὀρθῶς καὶ νομίμως ἐνέκρινε κανονισμὸν λειτουργίας τοῦ κληροδοτήματος τούτου, ἀφοῦ οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης ἐκηρύχθησαν νομίμως ἔκπτωτοι.

Ὁ Μητροπολίτης Ἰωαννίνων, ἀφοῦ μάλιστα διὰ τοῦ ἐγκριθέντος κανονισμοῦ ἡ διαχείρισις τῶν τόκων καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀγαθοεργιῶν ἀνατίθεται εἰς ἐπιτροπείαν μελῶν ἐκ Ζίτσης, ἐκλεγομένην διὰ ψηφοφορίας τῶν κατοίκων της καὶ διατελοῦσαν ὑπὸ τὴν προεδρείαν καὶ ἐποπτείαν του, λίαν ἐσφαλμένως ἰσχυρίζεται, ὅτι κακῶς δθθεν διωρίσθη ἐπιτροπὴ ἐξ ὑπηκόων Ἑλλήνων, ἤτοι τῶν κ. κ. Ν. Μπέτσου, Σπ. Λάμπρου καὶ ἐμοῦ, σκοπὸν ἔχουσα κυρίως τὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ νομικοῦ προσώπου τοῦ κληροδοτήματος δικαστικῶς καὶ ὅτι αὕτη δύναται ν' ἀνατεθῇ εἰς μίαν καὶ μόνην ἐπιτροπὴν ἐκ μελῶν τῆς Κοινότητος Ζίτσης. Διότι ἡ θὰ γείνῃ δεκτόν, ὡς καὶ πρέπει νὰ γείνῃ κατὰ τὰς συνημμένας ἀποφάσεις, τὴν γνωμοδότησιν κλπ. ὅτι, τὸ νομικὸν πρόσωπον, τὸ συσταθὲν διὰ τοῦ κληροδοτήματος εἶνε Ἑλληνικὸν τὴν ἰθαγένειαν καὶ καλῶς ἐξεδόθη τὸ Β. Διάταγμα μ' ἐπιτροπείαν ἐξ Ἑλλήνων ὑπηκόων· ἢ θὰ γείνῃ δεκτόν, ὅπερ ὅμως οὐδαμόθεν ὑποστηρίζεται νομικῶς, ὅτι τὸ ρηθὲν νομικὸν πρόσωπον δὲν εἶνε Ἑλληνικόν, καὶ τότε οὐδὲν Β. Διάταγμα δέον νὰ ἐκδοθῇ, κανονίζον λειτουργίαν ἀλλοδαποῦ νομικοῦ προσώπου. Μὲ τὸ νὰ στέρξῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ ἐγκρίνῃ κανονισμόν, ὃν εὗρε καλόν, δὲν θὰ εἴπῃ, ὅτι δυνάμεθα ν' ἀποκτήσωμεν δικαιώματα ἐκεῖ, ὅπου δὲν ἔχομεν ἐκ τοῦ νόμου τοιαῦτα.

Ἡ θεωρία, ὅτι ἀφέθη τὸ κληροδότημα εἰς τὴν Κοινότητα Ζίτσης εἶνε ἐξοβελιστέα ἄρδην· εἶνε ὡς νὰ ὑποστηρίζηται, ὅτι τὸ κληροδότημα εἶνε ἄκυρον (ἰδὲ 1ον κεφάλαιον παρόντος μου).

Ταῦτα διετύπωσα ἐν ὑπομνήματι πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τούτων δέον νὰ μᾶς ἀπαντήσωσι πειστικῶς οἱ προσποιούμενοι, ὅτι ἀπὸ πεποιθήσεως ἀντιφρονοῦσιν.

Οἱ παρορῶντες τὰ συμφέροντα τοῦ κληροδοτήματος καὶ δονκιχωτικῶς ἐκφρασζόμενοι, ὅτι ἔδει ν' ἀνατεθῇ ἢ καθ' ὅλου ἐκπροσώπησις αὐτοῦ εἰς μέλη ἐκ Ζίτσης, ἂς ἀποσιωπῶσι τὸν ἄκαιρον πατριωτισμόν των· πάντες γνωρίζομεθα ἀναμεταξύ μας καὶ πάντες γνωρίζομεν, ποῖοι εἰργάσθησαν ἐπὶ 10ετίαν ὁλόκληρον πρῶτος μετὰξὺ ὅλων προσεπάθησα καὶ ἐγὼ νὰ ἐπιτευχθῇ τὸ τοιοῦτον, ἀλλ' ὅμως ἐπείσθην ἐπιστημονικῶς περὶ τοῦ ἀδυνάτου, προκειμένου περὶ νομικοῦ προσώπου, Ἑλληνικοῦ τὴν ἰθαγένειαν.

Ἂν δὲ εἰς τὰ ὄργανα τῶν ἐκπτώτων, ἐκτελεστῶν δὲν ἀρκοῦσιν οἱ μακροχρόνιοι ἀγῶνές μας ὑπὲρ τοῦ κληροδοτήματος καὶ ὑπὲρ τῆς Κοινότητος Ζίτσης, ἢς ἔχω τὴν τιμὴν νὰ τυγχάνω μέλος καὶ πληρεξούσιος, προσθέτω καὶ τὰ ἑξῆς ἐπίσημα. Ὅτε κατὰ τὸν Ἰούλιον π. ἔ. ὑπεβλλον εἰς τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς θεώρησιν τὸν κανονισμόν, κατ' ἀρχὴν ἐκράτησεν ἡ γνώμη, ὅπως διορισθῇ μία καὶ μόνη ἐπιτροπὴ ἐξ ὑπηκόων Ἑλλήνων, εἰς ἣν καὶ μόνην ν' ἀνατεθῇ ἡ φροντὶς πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν τῆς διαθήκης συμφώνως τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ ἀειμνήστου εὐεργέτου, διορίσαντος ἐπίσης τοιαύτην. Ἐπειδὴ ὅμως ἐφρόνουν καὶ φρονῶ, ὅτι περισσοτέρας ἐγγυήσεις διὰ τὸ μέλλον παρέχει ἡ παρὰ τῆς Ἀνωτάτης Ἀρχῆς ἐπίσημος διακανόνισις, εὐσεβάστως ὑπέδειξα, ὅπως, εἰ δυνατόν, ἐκανονίζοντο τὰ πράγματα, ὡς καὶ ἐκανονίσθησαν. Οὕτως εἰργάσθημεν ἡμεῖς, ὥστε πλήρη τὴν αὐτοδιοίκησιν νὰ ἔχᾳ ἡ Ζίτσα· ἂν μεταβληθῶσι τὰ γενόμενα, ἡ εὐθύνη βαρύνει ἀκεραία τοὺς ἀντιδράσαντας.

Ἂς ἔχωσι δὲ ὑπ' ὄψει των οἱ ἀπὸ πεποιθήσεως τυγὸν ἀντιφρονοῦντες, ὅτι οὐδ' ἐγώ, (διότι περὶ τῶν ἀξιοτίμων κ.κ. Ν. Μπέτσου καὶ Σπ. Λάμπρου, κορεσθέντων ἀξιωμάτων, καὶ παρακληθέντων νὰ δεχθῶσι τὸ βάρος τοῦτο, οὐδεὶς λόγος δύναται νὰ γείνῃ) ἐδέχθην, ὡς θὰ φαντάζονται, μετὰ θάμβους τὸ ἀληθὲς τιμητικόν δι' ἐμὲ ἀξίωμα. Καὶ συνέβη μοι τοῦτο, διότι ἔχω πληρεστάτην συναίσθησιν, ὅτι ὅσο τιμητικὰ εἶνε τ' ἀξιώματα, τόσας ἀφ' ἑτέρου εὐθύνας καὶ βάρη συνεπάγονται διὰ τὸν θέλοντα νὰ ἐκτελέσῃ εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά του. Τὸ νὰ ἴδω ἀπαθῶς ἀπολλύμενον καὶ τὸ περισωθὲν ποσοστὸν τοῦ κληροδοτήματος τοῦ 10ετοῦς ἀγῶνος, θὰ ἦτο ἀσυνειδησία ἐκ μέρους μου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἀπριλίου 1909.

Ὁ μετ' ἐξαιρέτου ὑπολήψεως διατελῶν

Πληρεξούσιος Δικηγόρος τῆς Κοινότητος Ζίτσης
ΜΙΧ. Ν. ΚΟΥΜΑΣ

ΔΙΑΦΟΡΑ

Δὲν ἐλησμονήθη εἰδέτι, καίτοι παρῆλθον ἑνδεκα περίπου ἔτη ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἀπεμακρύνθη τῶν Ἀθηνῶν, ἡ δράσις τοῦ χειρουργοῦ **Κωνστ. Π. Λάμπρου** ὡς ἰατροῦ καὶ ἐπιστήμονος. Ἐνῷ εὑρίσκετο εἰς τὸ κορύφωμα τοῦ ἐπιστημονικοῦ του θριάμβου καὶ εἶχον ἀνοιχθῆ αἱ πύλαι τοῦ Πανεπιστημίου ὅπως τὸν ὁποδεχθῶσι καὶ στεφανώσωσι τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης, κόπους αὐτοῦ ἠναγκάζετο νὰ ἀπομακρυνθῇ τῶν Ἀθηνῶν καὶ μετά τινα ἔτη ἐγκαθίστατο εἰς Κάιρον. Οἱ παλαιοὶ φίλοι, γνώριμοι καὶ θαυμασταί του ὑπεδέχοντο αὐτὸν νεκρόν, κομιζόμενον ἐκ Καΐρου καὶ τὸ παρελθὸν Σάββατον συνεκεντρώθησαν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου ὅπως διατρανώσωσι πρὸς τὸ λείψανόν του τὰ κυριαρχοῦντα αἰσθήματα. Ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ πολυτίμου ἀνδρὸς ἡμεῖς τὰ μάλα εὐθλίβημεν διότι σειρὰ μακρὰ γεγονότων εὐεργετικῶν πρὸς πάσχοντας καὶ ἀσθενεῖς Ἠπειρώτας ἐξετυλίχθη ὑπὸ τὰ ὄμματα ἡμῶν. Ὁ Λάμπρος εἰσερχόμενος εἰς τὴν κλινόβην τοῦ πτωχοῦ οὐ μόνον δὲν ἐδέχετο ἀμοιβὰς ἀλλὰ πολλάκις ἀπήρχετο ἀφίνων οὐ μόνον τὰς ἐπιστημονικάς του ἐκδουλεύσεις, ἀλλὰ καὶ γενναῖον ποσὸν ἐκ τοῦ πενιχροῦ του ταμίου. Ἡ ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἀπουσία του ἀφῆρεσεν ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν ἐπιστήμην πολύτιμον ἐργάτην, ἀπὸ ἡμᾶς δὲ τοὺς Ἠπειρώτας ἔξοχον πατριώτην. Διὰ τοῦτο ὁ θάνατός του ἴσην πρὸς τὴν τῶν οἰκείων παρέχει ἡμῖν θλῖψιν.

— Τὴν παιεθεῦσαν Κυριακὴν ὁ καθηγητὴς κ. **Κων. Ζηδίου** ἐποιήσατο ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἑταιρίας τῶν «Φίλων τοῦ Λαοῦ» τὴν Δευτέραν αὐτοῦ διάλεξιν περὶ τῆς Ἠπείρου καὶ τῶν Ἠπειρωτῶν, οἵτινες ἠγωνίσθησαν κατὰ τοὺς δεινοὺς τῆς δουλείας χρόνους. Τὸ ἀκροατήριον παρηκολούθησε μετὰ ἀπτώτου ἐνδιαφέροντος τοὺς πλήρεις ἐνθουσιασμοῦ καὶ πατριωτικοῦ μένους λόγους τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ. Αἱ διαλέξεις τοῦ κ. Ζηδίου ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς φωτίζουσι τοὺς Ἠπειρώτας περὶ τοῦ ἱστορικοῦ αὐτῶν παρελθόντος συντελοῦσιν ἀφ' ἑτέρου εἰς σύσφιγξιν τῶν ἑνούντων τοὺς Ἠπειρώτας δεσμῶν πρὸς κοινὴν ὑπὲρ τῆς πατρίδος συνεργασίαν. Διὰ τοῦτο φρονοῦμεν ὅτι δύνανται κατὰ τὴν προσεχῆ Κυριακὴν ὥρᾳ 6 μ. μ. ὅτε θὰ γείνῃ ἡ τρίτη διάλεξις μὲ ἐλευθέραν εἴσοδον νὰ προσέλθωσιν ὅσοι Ἠπειρῶται δὲν ἔλαβον μέχρι τοῦδε γνῶσιν· θεωροῦμεν περιττὸν νὰ προτρέψωμεν, καθότι ἅπαντες οἱ Ἠπειρῶται συναισθάνωνται τὴν ἀξίαν καὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ζητήματος· ἄλλως τε καὶ μόνον ὅτι γίγνεται ὁμιλία περὶ Ἠπείρου ἔχουσιν ἅπαντες καθῆκον νὰ προσέλθωσι καὶ νὰ ἀκούσωσιν ἐνισχύοντες οὕτω καὶ τοὺς διὰ λόγων ἢ ἔργων ἀγωνιζομένους ὑπὲρ τῆς πατρίδος.

— Διατρίψας ἐνταῦθα χάριν ὑποθέσεών του ἀνεχώρησεν ἐπανερχόμενος εἰς Αἴγυπτον ὁ ἐκ Τσαραπλανῶν κ. Βασίλ. Μπέτζος.

— Ἀφίκετο ἐξ Ἀλῆζωτ τοῦ Ζαγορίου καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Σερβίαν ὁ κ. Δημ. Διάπης.

— Ἀνεχώρησεν εἰς Ἰωάννινα ὁ τελειόφοιτος τῆς νομικῆς κ. Δημ. Δασουκίδης.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Κωνσταντινούπολις, 29 Ἀπριλίου. — Ἀπηγχονίσθησαν σήμερον δεκαεξ ναῦται καὶ στρατιῶται κατακικασθέντες εἰς θάνατον. Ὀκτὼ ἐξ αὐτῶν ἐκρεμάσθησαν εἰς τὸν Ναύσταθμον, τέσσαρες εἰς τὸ Μπεγιαζίτ. Αἱ ἀπαγχονίσεις αὗται ἐνεποίησαν ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν καὶ ἔκπληξιν γενόμεναι κατόπιν τῆς ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου ἐκφρασθείσης ἐπιθυμίας ὅπως παύσωσιν αἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις παραβιαζομένων τῶν προνομίων του.

Ἡ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἀλβανικὴ λέσχη καταρτίζει ἐθελοντικὰ σώματα δίδουσα μισθὸν εἰς ἐθελοντὴν κατὰ μῆνα τέσσαρας λίρας, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀντιταχθῇ κατὰ κατὰ ἐνδεχομένης ἐξεγέρσεως τῆς Ἀλβανίας.

Εἰς τὰ Σκόπια ἐκηρύχθη ὁ στρατιωτικὸς νόμος, μετὰ δεκαπενθήμερον δὲ θὰ κηρυχθῇ καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ἤδη οἱ κάτοικοι διετάχθησαν νὰ ἀφοπλισθῶσι.

Εἰς τὴν καταρτισθεῖσαν κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος τῆς στρατολογίας τῶν Χριστιανῶν ἡ Βουλὴ προσέθηκε τὸν Ἕλληνα βουλευτὴν Κοσμίδην καὶ τὸν Ἀρμένιον βουλευτὴν Μπαμπεκιάν.

Ἡ Βουλὴ θὰ ἐκδώσῃ διάγγελμα συνιστῶσα εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Ἀνατολῆς ἡσυχίαν καὶ τάξιν. Τὸ διάγγελμα τοῦτο θὰ τοιχοκολληθῇ, θὰ διανεμηθῇ ἔντυπον καὶ θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὰς ἐντοπίους ἐφημερίδας. Τὰ τοιαῦτα δὲ ἀποδεικνύουσιν ὅτι οἱ νεότουρκοι ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ δὲν ἐστερεώθησαν καὶ ὅτι ὁ πολὺς μουσουλμανικὸς λαὸς μετὰ δυσπιστίας ἀτενίζει τὴν παροῦσαν νεοτουρκικὴν κατάστασιν.

Ὡς ἐγνώσθη προχθὲς Τετάρτην, διαδοθὲν μετ' ἐπιτάσεως καὶ ὡς ἀσφαλές, ὁ ἐνταῦθα πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας ἀνεκοίνωσεν εἰς τοὺς συναδέλφους του πρεσβευτὰς τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, ὅτι τὰ διεθνῆ στρατεύματα ἀποσύρονται ἐκ Κρήτης ὁριστικῶς τὸν Ἰούλιον. Οὕτω δὲ ἡ Μεγαλόνησος, κηρυσσομένη ἀνεξάρτητος, θὰ ἀποφασίσῃ μόνη περὶ τῶν πόθων της πληρώνουσα ἐφ' ἅπαξ ἀνάλογον συμμετοχὴν εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν χρέος, τῆς Ἑλλάδος ἐγγυωμένης ἀφ' ἑτέρου τὴν ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Μουσουλμανικοῦ πληθυσμοῦ.

Ἡ «Φρέδεμπλατ» εἰς τὴν προχθεσινὴν αὐτῆς ἔκδοσιν σχολιάζουσα τὰς τελευταίας ἀπόψεις τῶν ἐν Τουρκίᾳ γεβονότων, συνισᾷ εἰς τοὺς Νεοτούρκους, ὅπως διὰ παντὸς τρόπου προσπαθήσωσι νὰ διατηρήσωσι τὴν κλονιζομένην ἐν Τουρκίᾳ τάξιν, οὐχὶ ὅμως διὰ μέσων τρομοκρατικῶν καὶ φόνων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ καταρρεῦσαν πλέον παρελθὸν τῆς ἀπολυταρχίας, τὸ ὁποῖον διὰ τοῦτο κατέστη ἐν τῷ παρόντι ἀκίνδυνον ὥστε νὰ μὴ ἀπαιτῇ ἄγρια μέτρα. Ἡ «Φρέδεμπλατ» προσθέτει, ὅτι μόνον δι' εἰρηνικῆς καὶ ἡπίου τακτικῆς ὑπάρχει ἐλπὶς ν' ἀναγεννηθῇ ἡ Τουρκία.

Ο ΧΑΜΗΤ

Ἡ ἡμιεπίσημος «Ἐφημερὶς τῶν Ἑλλήνων» ἐδημοσίευσε τὸ ἑξῆς ἄρθρον: «Ὁ Σουλτάνος Ἀβδοὺλ Χαμὴτ ἐξεθρονίσθη. Ἑκατὸν καὶ μία κανονιοβολίαι, ὧν ἡ ἠχὼ πέραν τῶν τειχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐξίκετο εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου, ἀνήγγειλαν τὴν συντελεσθεῖσαν ἐπὶ τοῦ θρόνου ἀλλαγήν, ἴσως δ' εὐηγγελίσαντο καὶ τὴν ἠὼ νέας ἐν Τουρκίᾳ ἐποχῆς. Ὁ Σουλτάνος Ἀβδοὺλ Χαμὴτ διετέλεσεν ἔχων τὴν πλήρη συναίσθησιν τοῦ ἀξιώματός του ὡς κοσμικῆς καὶ θρησκευτικῆς κεφαλῆς λαοῦ πολλῶν ἑκατομμυρίων καὶ ἐγίνωσκεν ἀκριβῶς νὰ ἐκτιμᾷ καὶ ἀσφαλῶς νὰ χρησιμοποιῇ τὴν δύναμιν τῶν παραδόσεων, ἥτις ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τῶν πρώτων διαδόχων τοῦ Μωάμεθ διετέλεσεν ἀποκειμένη ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ χαλίφου τοῦ Ἰσλαμιτικοῦ κόσμου. Διετέλεσεν ἐξαισκῶν θαυμασίως καὶ ἀριστοτεχνικῶς τὴν ἐπιστήμην τοῦ προστάττειν καὶ τὴν θλιβερὰν τέχνην τοῦ δημιουργεῖν ἄβουλον καὶ ἀσυνείδητον ὑποταγήν, ὅσα δὲ κακὰ καὶ ἂν λέγωνται περὶ αὐτοῦ ὡς κυβερνήτου, αἱ ἀρεταὶ τοῦ γεννημένου ἄρχοντος ὑπῆρχον ἐν αὐτῷ ἀδιαμφισβήτητος. Ἡ ὑπὸ μίσους καὶ στιγμιαίων ἐρεθισμῶν καὶ ἐμπαθειῶν μὴ παραπλανωμένη ἱστορία θὰ χαρακτηρίσῃ αὐτὸν ὡς τὸν χαλίφην ἐκεῖνον, ὅστις ἐν τῷ ἠλαττωμένῳ φωτὶ τῆς ἡμισελήνου ἐκράτει διὰ στιβαρᾶς χειρὸς τὰς ἡνίας τῆς διακυβερνήσεως τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους καὶ δι' ὅλως ἐκτάκτου καὶ ἀσυνήθους ὀξυνοίας διεξήγαγε τὴν μεγάλην, εἰ καὶ ματαίαν βεβαίως, ἀπόπειραν τοῦ νὰ ἐναντιωθῇ πρὸς τὰς ἱστορικὰς ἀνάγκας, αἵτινες ὥριζον τὴν τύχην τῆς χώρας του κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας, καὶ δὴ νὰ ἐναντιωθῇ μεθ' ὑπερόχου νοημοσύνης καὶ θαυμασίας τινὸς πολιτικῆς ὀξυδερκείας. Ἐνυπῆρχε μεγαλεῖον ἐν τῷ Ἀβδοὺλ Χαμήτ, εἰ καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦτο ἦτο τὸ σκοτεινὸν μεγαλεῖον ἥρωος ἑνὸς τῶν ἀνατολικῶν ἐκείνων μύθων οἵτινες διὰ τῆς περιγραφῆς ἀπεριορίστου καὶ ἀχαλινώτου ἐξασκήσεως τῆς δυνάμεως καὶ περιφρονήσεως τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ἐμποιοῦσι τρόμον καὶ φρίκην εἰς τοὺς ἀκροατὰς τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. Ὁ Σουλτάνος Ἀβδοὺλ Χαμὴτ καὶ ὁ λαός του ἱσταντο ἀπέναντι ἀλλήλων ἐν ἀνηκέστῳ σχεδὸν εἰπεῖν χωρισμῷ, διότι μεταξὺ τῶν δύο τούτων ὑπῆρχε μόνον μία μόλις διαβατὴ γέφυρα, ἥτις ἐστηρίζετο ἐδῶ μὲν ἐπὶ τοῦ στύλου τοῦ τρόμου ἐκεῖ δὲ ἐπὶ τοῦ στύλου τῆς δυσπιστίας. Χάριν τῆς προσωπικῆς αὐτοῦ ἀσφαλείας διετέλεσε φροντίζων πάντοτε μόνον περὶ τῆς σωματοφυλακῆς του καὶ πάρα πολὺ ὀλίγον περὶ τοῦ λοιποῦ στρατοῦ, ἔτι δ' ὀλεθριώτερον ὑπῆρξε τὸ σφάλμα ὅτι μεθ' ὅλην τὴν ὑπέροχον νοημοσύνην καὶ ὀξυδερκειάν του δὲν παρετήρησε τὴν κρυφίαν διὰ τῶν συνόρων εἰς τὸ κράτος του εἰσχώρησιν νέων ἀναγκῶν καὶ νέων ἰδεῶν, μόλις δ' ὅταν ἄλλοι ἐπεράτωσαν τὸν λογαριασμὸν ἀντελήφθη ὅτι ἀπὸ ἐτῶν τὸ ἰσοζύγιον τοῦ κυβερνητικοῦ του συστήματος ἦτο παθητικόν. Ἵστατο ἀρά γε ὁ Ἀβδοὺλ Χαμὴτ προτρέπων καὶ προστάσσων ἢ τρέφων μόνον κρυφίως ἐλπίδας ὄπισθεν τῆς ἀντεπαναστάσεως τῆς 13·Ἀπριλίου; Κατὰ δὲ τὸν Ἰούλιον, ὅτε ἡ ἐπανάστασις ἐξεράγη, ἀπεδέχθη ἀρά γε τὸ νέον συνταγματικὸν σύστημα ὁλοψύχως καὶ εἰλικρινέστατα ἢ μήπως, καταπληγεὶς αἰφνιδίως καὶ ἀναγκασθεὶς νὰ ὑποκύψῃ, ἐσχεδίαζεν ἀπὸ τότε τὸ σχέδιον τοῦ νὰ ματαιώσῃ τὰ γενόμενα καὶ ν' ἀνιδρύσῃ πάλιν τὸ κράτος τῆς ἀπολυταρχίας; Εἶνε δύσκολον καὶ θὰ παραμείνῃ ἴσως ἀδύνατον, νὰ μαντεύσῃ τις ποτὲ ἢ νὰ ἐξιχνιάσῃ τὰ μυστήρια τῆς ἡγεμονικῆς ταύτης φύσεως, βέβαιον δ' εἶνε μόνον ὅτι ἡ δυσπιστία τῶν παλαιῶν ἐχθρῶν του καὶ νέων κυρίων του (τῶν Νεοτούρκων) ἦτο τοσαύτη ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὴν εἰλικρίνειάν του. Οἱ Νεότουρκοι εἶνε πεπεισμένοι ὅτι ὁ Ἀβδοὺλ Χαμὴτ ἔπαιξεν ἀνειλικρινῆς παιγνίδιον μὲ τὸ σύνταγμα, ὅτι αὐτὸς εἶνε ὁ ἐκπορισθεὶς τῇ 13 Ἀπριλίου τὸν φανατισμὸν τοῦ κατωτέρου Μουσουλανικοῦ κλήρου καὶ τὸν ἐξερεθισμὸν τῶν στρατιωτῶν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς προτέρας δυνάμεώς του.»

*

Ἡ «Βελγικὴ Ἀνεξαρτησία» ἔγραψε: «Δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων μορφὴ τραγικωτέρα τῆς τοῦ Ἀβδοὺλ Χαμήτ, ὅστις ἐκεβέρνησεν ὡς ἀπόλυτος δεσπότης ἐν τῶν ἰσχυροτάτων κρατῶν τοῦ κόσμου, καὶ ὁ ὁποῖος τώρα, μετὰ βασιλείαν τριάκοντα καὶ τριῶν ἐτῶν, εἶνε ἠναγκασμένος νὰ μένῃ φυλακισμένος ἐν Θεσσαλονίκῃ».

Ὅτε διεδέχθη ἐπὶ τοῦ θρόνου τὸν ἀδελφόν του Μουρὰτ Ε', κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1876, εἶχεν ἐπισημότατα ὁρκισθῆ εἰς τὸν Μιδὰτ πασὰν ὅτι θὰ διετήρει τὸ σύνταγμα, ὅπερ ἔμελλε ν' ἀνακηρυχθῇ, πάντες δ' ἀρέσκοντο ν' ἀναγνωρίζωσιν ἐν αὐτῷ τὰς ἀρίσσας τῶν διαθέσεων. Πρὸ πέντε ἐτῶν, ὅτε ἀπέθανεν ὁ Μουράτ, ἀπεδείξαμεν ἐν ταῖς στήλαις ταύταις ἐπὶ τῇ βάσει ἀκριβῶν ἐγγράφων ὅτι ἀδίκως κατηγορήθη ὁ Ἀβδοὺλ Χαμὴτ ὡς ποιήσαμενος χρῆσιν ῥαδιουργίας καὶ βίας ὅπως ἐκποπίσῃ τὸν ἀδελφόν του, ὅτι δ' οὗτος πραγματικῶς προσβληθεὶς ὑπὸ παραφροσύνης, εἶχε κηρυχθῆ ἔκπτωτος, ὑπὸ τὰς συνθήκας καὶ περιστάσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ νόμου, ὑπὸ τοῦ Μιδὰτ πασσὰ καὶ ὑπὸ τοῦ Μεχμέτ Ροκζδίν, τούτέστιν ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐκείνων ἀνδρῶν οἵτινες εἶχον φέρῃ αὐτὸν ἐπὶ τὸν θρόνον ἐν τῇ ἐλπίδι ὅτι θὰ ἐγκαθίστα τὸ φιλελεύθερον σύστημα. Ἂν ὁ Ἀβδοὺλ Χαμὴτ δὲν εἶχεν ἐμπνεύσῃ ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς ἄνδρας ἐκείνους, θὰ εἶχον καταβάλῃ αὐτοὶ πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν ὅπως τὸν ἀπομακρύνωσιν ἀπὸ τοῦ θρόνου. Ὅλως τοὐναντίον, αὐτοὶ ἦσαν ἐκεῖνοι οἵτινες ἐδέησε νὰ ὑπερνικήσωσιν ὅλους τοὺς διισταμένους του ἐν μυστικῇ συνεντεύξει παρὰ τῇ Σουλτανομήτορι τῇ 27 Αὐγούστου τοῦ 1876, γνωρίσαντες αὐτῷ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἰατροῦ Λεΐδοῦρ βεβαιοῦσαν ὅτι ὁ Μουρὰτ Ε' ἦτο ἀνίατος, πάσχων ἐκ ποιούσης μελαγχολίας τοῦ ἐγκεφάλου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἰωσ. Β. **Αὐλῶνα.**—Ἐλήφθη ἐπιστολή σας καὶ περιεχόμενον. Σᾶς γράφομεν.—Γ. Μπ. **Πραιτώριαν.**—Ἐλήφθη. Θὰ σᾶς γράψωμεν.—Γ. Λ. **Θεσσαλονίκην.**—Ἐλήφθη· εὐχαριστοῦμεν.—Δ. Β. **Ἀλεξάνδρειαν.**—Δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς ἐγγράψωμεν συνδρομητάς, διότι λήγει τὸ ἔτος, μετ' ὀλίγον δὲ ἄρχονται καὶ αἱ διακοπαί. Ἔχε ὑπομονὴν ἀπὸ Σεπτέμβριον καὶ ὕστερα. Τότε βλέπομεν τί θὰ γείνῃ.—Δ.Τσ. **Δέλβινον.**—Τὸ φύλλον παρελθούσης ἑβδομάδος δὲν ἦλθε διότι δὲν ἐξεδόθη· τώρα τὸ καλοκαῖρι γίνεται καὶ διακοπή. Οἱ παλαιοὶ συνδρομηταὶ γνωρίζουν αὐτὸ τὸ μικρὸ χουζοῦρι τοῦ συντάκτου. Ἄλλως τε ἡ «Φωνὴ» θὰ ἐκδίδεται ὅταν ἔχῃ κἄτι ἐνδιαφέρον νὰ ἀνακοινώσῃ.—**Ἀνεψιέ.**—Σὲ εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς εὐχὰς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ μας ὡς καὶ ὅλους τοὺς φίλους οἵτινες εὐηρεστήθησαν νὰ μᾶς ἐνθυμηθοῦν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη. Τώρα σὺ ἔκανες τὴ δουλειά σου καὶ μᾶς ἐλησμόνησες. Ἀπὸ ἡμᾶς νὰ μὴν περιμένῃς γράμμα. Σὺ ὅμως ὤφειλες νὰ μᾶς φωτίζῃς περὶ τῶν γιγνομένων. Μὴ λησμόνει ὅτι ὅπου καὶ ἂν πᾷς πάλιν θὰ περάσῃς ἀπὸ τὸ ταμποῦρι—Α. Γ. **Ἰωάννινα** Θεωροῦμεν καθῆκον νὰ δηλώσωμεν ἅπαξ διὰ παντός, ὅτι οἱ ἀνταποκριταὶ τῆς **Φωνῆς** ἀκολουθοῦντες πιστῶς τὸ πρόγραμμα αὐτῆς, σκοπούσης τὴν ἐξυπηρέτησιν μόνον τῶν Ἠπειρωτικῶν συμφερόντων καὶ τὴν ἀνόρθωσιν τῶν κακῶς κειμένων, ἀναγράφουσι πρὸς δημοσίευσιν μόνον γεγονότα ἀφήνοντες τὴν ἐκτίμησιν αὐτῆς εἰς τὴν κοινὴν γνώμην. Δὲν συνείθισαν οὔτε νὰ ψεύδωνται, οὔτε νὰ συκοφαντῶσιν οὔτε ἔχουσι λόγους πρὸς τοῦτο, πολὺ ὀλιγώτερον ὁσάκις γίνεται λόγος περὶ γεγονότων δι' ἀοριστολογιῶν. Ἐὰν ὑπάρχωσιν οἱ ὑπερευαίσθητοι διὰ λόγους τοὺς ὁποίους αὐτοὶ γνωρίζουσι καὶ εὑρίσκουσιν, ὅτι τὰ γραφόμενα δύνανται ν' ἀποδοθῶσιν εἰς ἑαυτούς, τοῦτο ὀλίγον ἐνδιαφέρει καὶ τόσῳ τὸ χειρότερον δι' αὐτούς.—Π. Δ. **Ζαγόριον.** Νὰ προσέχητε διότι μία συμμορία ἀπαρτιζομένη ἀπὸ φαῦλα ὑποκείμενα ἐκ τῶν περὶ τὰ Δολιανὰ καὶ Κάτω Ραβένια χωρίων ἐξῆλθεν εἰς τὴν Ἤπειρον μὲ πρόγραμμα νὰ λῃστεύσῃ ὡρισμένα πρόσωπα· ἐγρηγορεῖτε καὶ κτυπᾶτε· εἰδοποιήθησαν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων αἱ ἀρχαὶ πρὸς καταδίωξιν.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἱστορία Ἠπείρου καὶ Ἀλβανίας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τοῦ 1830 μ. Χ. ὑπὸ Θεοδώρου Α. Χαβέλλα φιλολόγου καὶ ἱστοριογράφου, ἐπιμελείᾳ Γεωργίου Γ. Πουσίου. Ἠπειρώτου. Τεῦχος 1ον. Ὁ συγγραφεὺς γνωστὸς ἤδη ἐκ τῆς συγγραφῆς του περὶ Αἰτωλῶν μᾶς γνωρίζει ἐν τῷ προλόγῳ ὅτι ὑπὲρ τὰ 10 ἔτη καταγείνας εἰς μελέτην ἁπάντων τῶν ἀσχοληθέντων περὶ Ἠπείρου συγγραμμάτων κατήρτισε τὸ δημοσιευόμενον ἔργον ὅπερ διαιρεῖται εἰς τοπογραφίαν καὶ ἱστορίαν τῆς Ἠπείρου καὶ Ἀλβανίας. Καὶ ἡ μὲν τοπογραφία περιέχει τὰς θέσεις τῶν ἀρχαίων πόλεων, τοὺς ποταμούς, τὰς λίμνας, τὰ ἀκρωτήρια καὶ ὄρη τῆς Ἠπείρου καὶ Ἀλβανίας· ἡ δὲ ἱστορία αὐτῶν διαιρεῖται εἰς τρία μέρη. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον περιλαμβάνει τὴν μυθολογικὴν ἱστορίαν τῆς Ἠπείρου καὶ Ἀλβανίας μέχρι τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς· τὸ δεύτερον μέρος τὴν ἱστορίαν ἀπὸ τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς μέχρι τοῦ Ἀλῆ πασσᾶ· τὸ τρίτον τὴν ἱστορίαν ἀπὸ τοῦ Ἀλῆ πασσᾶ, ἤτοι τὰ διαδραματισθέντα ἐπὶ τῆς σατραπείας αὐτοῦ, τὰς ἐν Ἠπείρῳ γενομένας μάχας καὶ τοὺς ἡρωϊκοὺς κατὰ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ πολέμους τῶν Σουλιωτῶν, τὴν κατάλυσιν τῆς ἡγεμονίας τοῦ Ἀλῆ καὶ ἐν γένει ἅπαντα τὰ ἐκτυλιχθέντα ἐν Ἠπείρῳ καὶ Ἀλβανίᾳ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1790 μέχρι τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀποκαταστάσεως τῶν πραγμάτων.

Ἡ ἅλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ Ἀθ. Ν. Βερναρδάκη ἐξεδόθη ἀρτίως εἰς τόμον ἐκ σελίδων 170 περίπου. Ὁ συγγραφεὺς ἀφιεροῖ τὸ βιβλίον τοῦτο «τῇ ἱερᾷ μνήμῃ τοῦ Ἱροκλέους Κων. Βασιάδου» τοῦ δράσαντος ἐν Κων)πόλει μεγαθύμου Ἠπειρώτου. Ὁ κ. Βερναρδάκης διὰ τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ ἠνέῳξε νέους ὁρίζοντας εἰς τὴν σκοτεινὴν ἱστορίαν τῆς ἁλώσεως τῆς Κων)πόλεως διαφωτίσας πολλὰ σημεῖα, συμπληρώσας καὶ ἐπεξηγήσας ἀλλὰ καὶ ἐν τέλει ἀνατρέψας διὰ ἱστορικῶν ἐπιχειρημάτων τὰς δοθείσας ἐν Εὐρώπῃ ὑπὸ τῆς Παπωσύνης συκοφαντικὰς εἰδήσεις περὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν πραγμάτων τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας· διότι οἱ Πασπισταὶ μετέδωκαν εἰς τὸν Δυτικὸν κόσμον ὅτι ἡ πτῶσις τοῦ Βυζαντίου ἐπῆλθεν ἕνεκα τῆς ἀχρειότητος εἰς ἣν εἶχον περιέλθει πολῖται, Αὐτοκράτορες καὶ Κυβερνῆται. Τὸ ὅλον ἔργον συντεταγμένον μετὰ σαφηνείας καὶ ἀκριβείας μαρτυρεῖ περὶ τῶν κόπων οὓς ὁ συγγραφεὺς ἐπὶ ἔτη κατέβαλε πρὸς συγγραφήν· κοσμεῖται δὲ καὶ ὑπὸ 36 ἐν ὅλῳ εἰκόνων καὶ τιμᾶται, ἐπὶ καλοῦ χάρτου δραχ. 3,25, ἐπὶ κοινοῦ δρ 2,50. Διὰ τὰς ἐπαρχίας καὶ τὸ ἐξωτερικὸν προστίθενται καὶ τὰ ταχυδρομικά. Οἱ θέλοντες νὰ τὸ ἔχωσι δεδεμένον θὰ προσθέσωσι 1 δρ. ἀκόμη. Τὸ ἔργον εἶνε χρησιμώτατον εἰς πάντα θέλοντα νὰ ἔχῃ ἀκριβῆ ἰδέαν τῆς πτώσεως τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἔντοκοι καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσόν, ἤτοι εἰς φράγκα καὶ λίρας στερλίνας, ἀποδοτέας εἰς ὡρισμένην προθεσμίαν ἢ διαρκῶς.

Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις, εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chèque) ἐπ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐκλογὴν του ὁμολογιούχου.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ, τῇ αἰτήσει τοῦ καταθέτου, ἐν τοῖς Ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπέζης.

Τόκοι τῶν καταθέσεων

1	1)2	τοῖς ἑκατὸν κατ'	ἔτος	διὰ	καταθέσεις	6	μηνῶν
2	»	»	»	»	»	1	ἔτους
2	1)2	»	»	»	»	2	ἐτῶν
3	»	»	»	»	»	4	»
4	»	»	»	»	»	5	»

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνώνυμοι.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑΣ
ΤΖΩΝ ΜΑΚ ΔΟΥΑΛΛ & ΒΑΡΒΟΥΡ

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν

Τρίτην 8 π. μ. διὰ Λουτράκιον (τὸ θέρος), Πάτρας, Κέρκυραν καὶ **Ἀγ. 40.**

Πέμπτην 8 π. μ. διὰ Πάτρας, Κέρκυραν καὶ **Βρινδήσιον** (ὁπόθεν ἀναχωρεῖ Σάββατον ὥραν 11 μ.μ. καὶ ἐπιστρέφει εἰς Πειραιᾶ Δευτέραν ὥρ. 4 μ. μ.).

Παρασκευὴν 7 μ. μ. διὰ Χαλκίδα, Αἰδηψὸν (τὸ θέρος), Βόλον καὶ **Θεσσαλονίκην.**

Σάββατον μεσημβρίαν διὰ **Δαρδανέλλια, Κωνσταντινούπολιν, Πύργον, Βάρνην.**

Σάββατον 8 μ. μ. δι' Ἰτέαν, Γαλαξείδιον, Βιτρυνίτσαν, Αἴγιον, (Ναύπακτον), Πάτρας, Ἰθάκην, Βασιλικήν, Λευκάδα, **Πρέβεζαν, Σαλαώραν,** Βόνιτσαν, Κόπραιναν, Καρβασαρᾶν, **Πάργαν, Σαϊάδαν** καὶ Κέρκυραν.

Διὰ τὸ ἐσωτερικὸν

Δευτέραν 7 μ. μ. διὰ Λαύριον, Ἀλιβέριον, Χαλκίδα, Λίμνην, Αἰδηψὸν (τὸ θέρος), Στυλίδα, Ὠρεοὺς καὶ Βόλον.

Δευτέραν 8 μ. μ. διὰ Σύρον, Τῆνον, Κόρθιον καὶ Ἄνδρον.

Τρίτην 7 μ. μ. διὰ Λαύριον, Κύμην, καὶ Σκύρον.

Τρίτην 8 μ. μ. διὰ Γύθειον, Λιμένιον, Καλάμας καὶ Νησίον.

Πέμπτην 8 μ. μ. διὰ Σύρον, Πάρον καὶ Νάξον.

Παρασκευὴν 7 π. μ. δι' Αἴγιναν, Μέθανα (τὸ θέρος), Πόρον, Ὕδραν, Σπέτσας, Χέλιον, Λεωνίδιον, Ἄστρος καὶ Ναύπλιον.

Σάββατον 7 μ. μ. διὰ Λουτράκιον (τὸ θέρος), Πάτρας, Μεσολόγγιον, Ληξούριον καὶ Ἀργοστόλιον.

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ: Ἐν Ἀθήναις ὁδὸς Σταδίου ἀριθ. 66 καὶ ἐν Πειραιεῖ Πλατεῖα Τσελέπη.

Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον Ἰ. Δ. Βρεττοῦ (ἔτος 9). Τοῦτο ἐκυκλοφόρησε κατ' αὐτάς, ἀποτελεῖ δὲ ἀληθὲς ὑπόδειγμα εὐσυνειδήτου ἐργασίας, τόσον ὑπὸ ἔποψιν ἐπιμελείας περὶ τὴν ἐκλογὴν τῆς ὕλης ὅσον καὶ ὑπὸ ἔποψιν πολυτελείας καὶ δαπάνης. Ἀπηρεία εἰκόνων συνοδεύει τὰς μελέτας του, τὰ ἄρθρα του, τὰς στατιστικάς του, τὰ ἀνέκδοτά του. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο προέβη καὶ εἰς ἀπόπειραν πολυτελοῦς τῆς **Εἰκονογραφημένης** μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ὁποίας ὁ Ἰ. Βρεττὸς συνεταιρίσθη, ἀλλὰ ἡ ἔκδοσις αὕτη ἐγένετο ἀνάρπαστος ὑπὸ τῶν ὁμογενῶν τοῦ Ἐξωτερικοῦ, τὸ **Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον** εἶνε θησαυρὸς παντὸς ὅ,τι δύναται νὰ τέρψῃ, νὰ μορφώσῃ, νὰ διδάξῃ, εἶνε δὲ πράγματι ἕνα στολίδι παντὸς γραφείου, πάσης βιβλιοθήκης, πάσης αἰθούσης. Πωλεῖται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς **Ἑστίας** τὸ χρυσόδετον πρὸς δρ. 4 τὸ δὲ ἁπλόδετον πρὸς δρ. 3. Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν φράγκα.

νων δι' ὧν οὐδὲν εἶχε νὰ κερδήσῃ, ἀλλ' οἵτινες ἠδύναντο κάλλιον νὰ ἐγγυῶνται περὶ τῆς προσωπικῆς του ἀσφαλείας. Ἐπὶ ἔτη διετέλεσεν ἑκουσίως ρυμουλκούμενος ὑπὸ τῆς Ρωσσίας, ἥτις ἐπιδιώκει ἀπὸ πολλοῦ τὸ ἀπώτερον σχέδιον τῆς καταλύσεως τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους κατὰ τρόπον προφανῆ, ἀπεστράφη δὲ ἀπὸ τῆς Ἀγγλίας, ἧς ἡ πολιτικὴ ἀπεσκόπει, τοὐναντίον, εἰς τὸ νὰ διατηρῇ Τουρκίαν ἰσχυρὰν ὡς ἀντίρροπον πρὸς τὴν σλαυϊκὴν ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ Ἀνατολῇ ἐπιρροήν. Ἀλλ' ἡ Ἀγγλία ἦτο, εἰς τὰ ὄμματά του, ἡ φιλελεύθερος ἐπιρροή, ἦτο ἡ ἐνθάρρυσις τῶν Ἀρμενικῶν σκευωριῶν, ἦτο ἡ ἐνίσχυσις τῆς πρὸς χειραφέτησιν κινήσεως τῶν χριστιανικῶν πληθυσμῶν. «Ἡ φρίκη τῶν Ἀρμενικῶν σφαγῶν», εἶχεν εἴπῃ ὁ Λόρδος Σαλισβουρῆς, «κάμνει τὴν Εὐρώπην νὰ ὠχριᾷ». Χωρὶς νὰ δικαιολογήσωμεν τὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει διαπραχθείσας ἀποπείρας, ἐρωτῶμεν: πῶς ἠδύνατο φιλελεύθερον ἓν ἔθνος νὰ λησμονήσῃ ὅτι ἐντὸς δύο ἐτῶν (1894—1896) ἐσφάγησαν πλείονες τῶν 37,000 Ἀρμενίων, ἐνῷ χιλιάδες ἄλλαι Ἀρμενίων ὑπέκυπτον εἰς τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴν πεῖναν;

Ἦτο ἡ αὐτὴ αὕτη πολιτικὴ τοῦ φόβου, ἥτις συνεσώρευσεν ὕστερον τὰ ἐρείπια ἐν Μακεδονίᾳ θνθα ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἡ ἐπίσημος Τουρκία διετέλεσεν ἀπαθῶς θεωμένη τὸν ἀγῶνα τῶν ἐνικοτήτων—ἐν τῇ Μακεδονίᾳ ἐκείνῃ τῆς πείνης καὶ τῆς ἀθλιότητος καὶ τῶν σπαραγμῶν, ἥτις ἐν τούτοις ἐτήρει ἐν ἑαυτῇ ζωντανὰς δυνάμεις ἀρκετὰς ὥστε νὰ καταβληθῇ τὸ ἀντιδραστικὸν κίνημα νὰ κατακρημνίσῃ τὸ σύστημα ὅπερ ἀπὸ τριάκοντα καὶ τριῶν ἐτῶν εἶχεν ἀντιστῇ πρὸς πάσας τὰς ἐφόδους. . . Ὁ Ἀβδοὺλ Χαμὴτ ἠδύνατο νὰ ἐξαγοράσῃ πολλὰ τῶν σφαλμάτων τῶν διαπραχθέντων ἐπὶ τῆς βασιλείας του καὶ ἐν ὀνόματί του, ἂν μετὰ τὴν εἰρηνικὴν ἐπανάστασιν τοῦ Ἰουλίου 1908, εἶχε κατανοήσῃ ὅτι ἡ ὥρα τῆς ἐλευθερίας εἶχεν ἔλθῃ ἐπὶ τέλους — καὶ ὅτι ἐπιστροφὴ πρὸς τὴν ἀπολυχίαν ἦτο διὰ παντὸς ἀδύνατον πρᾶγμα. Μάλιστα δὲ τὰ σφάλματα ἅτινα διέπραξαν οἱ Νεότουρκοι ἀπὸ τακτικῆς ἀπόψεως,—καὶ τὰ ὁποῖα τόσον παραδόξως ηὐνόησαν τὴν ἐνεστῶσαν κρίσιν,—θὰ τῷ ἐπέτρεπον νὰ διαδραματίζῃ τὸ ὡραῖον μέρος. Ὁποίους ἐνθουσιασμοὺς προεκάλεσεν ὅτε, τῇ ἐπαύριον τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Συντάγματος, ἐδήλου ὅτι τώρα πλέον ἤθελε νὰ ζῇ ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ πρὸς τὸν λαόν του καὶ πρὸς ἑαυτόν. Πλὴν φεῦ! ὁ «ἀνὴρ τοῦ φόβου» δὲν ἐβράδυνε νὰ ὑπερισχύσῃ τοῦ ἀνδρὸς οἱωνδήποτε ἄλλων αἰσθημάτων καὶ προαιρέσεων. Ἐγγηράσας ἐν τῷ φόβῳ καταβεβλημένος ὑπὸ τῆς ἀγωνίας, δὲν ἠδυνήθη νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν εἰλικρίνειαν τῶν συγχωρησάντων αὐτῷ πάντα τὰ κακὰ ὅσα ἔπαθον ὑπ' αὐτοῦ ἐξ ὀνόματός του ἐπίστευε δ' ὅτι θὰ ἤρκει μία στρατιωτικὴ στάσις ὅπως ἀποδώσῃ αὐτῷ τὴν ἀπολεσθεῖσαν παντοδυναμίαν. Διὰ τοῦ παράφρονος τούτου κινήματος ὁ Ἀβδοὺλ Χαμὴτ ἀπώλεσε καὶ τὴν τελευταίαν πιθανότητα τῆς σωτηρίας του. Τώρα πλέον δὲν δύναται νὰ εἶνε εἰμὴ ὁ αἰχμάλωτος τοῦ λαοῦ του, ὅστις θ' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τύχης του κατὰ τὰς περιστάσεις... Ὅταν βραδύτερον ἡ ἱστορία δυνηθῇ νὰ ἐκτιμήσῃ ἀκριβῶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ πράγματα τοῦ χρόνου τούτου, ἴσως θ' ἀναγνωρισθῇ γενικῶς ὅτι ὁ Ἀβδοὺλ Χαμὴτ ὑπῆρξεν ἀπολύτως ὁ «ἐρυθρὸς Σουλτάνος» ὡς ἀρέσκονται νὰ λέγωσι νῦν οἱ κρίνοντες αὐτόν. Ἴσως θ' ἀναγνωρισθῇ ὅτι δὲν ἦτο οὔτε σκληρὸς οὔτε πανοῦργος, ἀλλ' ὅτι εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς βασιλείας του κατέστη ἐργαλεῖον ἐν ταῖς χερσὶ τῶν κατασκόπων, τῶν αὐλικῶν καὶ τῶν φανατικῶν, κατορθούντων νὰ ἐκμεταλλεύωνται θαυμασίως τὸν νοσηρὸν φόβον τὸν διηνεκῶς βασανίζοντα τὸ παιδαριῶδες τοῦτο πνεῦμα, ὅπερ ἀλίγη τις πραγματικὴ ἐμπιστοσύνη θὰ ἠδύνατο νὰ σώσῃ ἀπὸ πασῶν τῶν τυραννιῶν καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ὠμοτήτων. Οἱ κατάσκοποι καὶ οἱ φανατικοὶ εἶνε οἱ περιβαλόντες τὸν Αὐτοκράτορα τοῦτον τῶν Ὀθωμανῶν δι' ὄψεως θηριώδους καὶ παράφρονος, καὶ ἐξ αἰτίας αὐτῶν αἱ λαϊκαὶ ὀργαὶ δὲν δύνανται σήμερον νὰ ὑποχωρήσωσιν εἰς τὸν οἶκτον».

ΜΙΧΑΗΛ Ν. ΚΟΥΜΑΣ
Δικηγόρος
Ὁδὸς Σατωβριάνδου ἀριθ. 17.

Τύποις Π. Α. Πετράκου